

חוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982¹

פרק א': הוראות כלליות

1. הגדרות (218)
בחוק זה -
"מעשה" - לרבות נסיון ומחדל;
"אזהרה" - אזהרה בדרך הקבועה בסעיף 2 לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ס - 1980.
2. תחולה (1)
סדר הדין הפלילי יהיה לפי חוק זה, זולת אם נקבע בחוק אחר או על פי סדר דין שונה לענין הנדון.
3. סדר דין באין הוראות (210)
בכל ענין של סדר הדין שאין עליו הוראה בחיקוק, ינהג בית המשפט בדרך הנראית לו טובה ביותר לעשיית צדק.
4. אי צירוף תביעה אזרחית (208)
אין מצרפים תביעה אזרחית למשפט פלילי.
5. אין דנים פעמיים בשל מעשה אחד (2, 218)
אין דנים אדם על מעשה שזוכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו; אולם אם גרם המעשה למותו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע קודם לכן בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה; "הרשעה", לענין סעיף זה - לרבות העמדה למבחן ללא הרשעה תחילה.
6. סמכות מקומית (3, 4) (תיקון: תשנ"ד)
(א) דנים נאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נעברה העבירה, כולה או מקצתה, או נמצא מקום מגוריו של הנאשם.
(ב) בעבירות מן המנויות בתוספת הראשונה שנעברו במצרכי מזון ובעבירות לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981, גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו שווק או נמכר המצרך מוסמך לדון את הנאשם, ואם הוא היצרן - גם בית המשפט אשר באזור שיפוטו מתגורר המתלונן.
(ג) אם המקום בו נעברה העבירה ומקום מגוריו של הנאשם אינם ידועים או אם נעברה העבירה בחוץ-לארץ, יידון הנאשם בבית המשפט אשר באזור שיפוטו נתפס.
(ג1) על אף האמור בסעיף קטן (א), בעבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988, יידון הנאשם בבית משפט מחוזי שקבע שר המשפטים בצו, ורשאי השר להסמיך בצו את מנהל בתי המשפט להורות שתיקים תלויים ועומדים בבית משפט ביום תחילתו של הצו, ולא החל הדיון בהם, יועברו לדיון בבית המשפט שנקבע בצו.
(ד) שר המשפטים רשאי בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להחליף את התוספת הראשונה או להוסיף עליה או לגרוע ממנה.
7. סמכות בצירוף אישומים או נאשמים (5) (תיקון: תשמ"ב)
צורפו אישומים בכמה עבירות או הואשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, מוסמך לדון בענין כל בית משפט אשר לו השיפוט, לפי סעיף 6, באחת העבירות או על אחד הנאשמים.
8. סמכות באין אחיזה בשום מקום (6) (תיקון: תשמ"ב)
קבע היועץ המשפטי לממשלה במקרה פלוני כי לפי סעיפים 6 ו-7 אין בית משפט אשר לו סמכות מקומית, יידון הנאשם בבית משפט בירושלים.
9. התיישנות עבירות (7) (תיקון: תשס"א)
(א) באין הוראה אחרת לענין זה בחוק אחר, אין להעמיד אדם לדין בשל עבירה אם עברו מיום ביצועה -
(1) בפשע שדינו מיתה או מאסר עולם - עשרים שנים;
(2) בפשע אחר - עשר שנים;
(3) בעוון - חמש שנים;
(4) בחטא - שנה אחת.
(ב) בעבירות לפי החוק בדבר מניעתו וענישתו של הפשע השמדת עם, התש"י - 1950, ולפי החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, התש"י - 1950 - אין התיישנות.
(ג) בפשע או בעוון אשר תוך התקופות האמורות בסעיף קטן (א) נערכה לגביהם חקירה על פי חיקוק או הוגש כתב אישום או התקיים הליך מטעם בית המשפט, יתחיל מנין התקופות מיום ההליך האחרון בחקירה או מיום הגשת כתב האישום או מיום ההליך האחרון מטעם בית המשפט, הכל לפי המאוחר יותר.
(ד) הוראות סעיף קטן (ג) יחולו על עבירת הסגרה שבשלה הוגשה בקשת הסגרה למדינת ישראל וכל פעולה מהפעולות המפורטות באותו סעיף קטן, שנעשתה במדינה המבקשת, תאריך את מנין תקופת ההתיישנות לאותה עבירה לפי סעיף זה, כאילו נעשתה בישראל.

10. התיישנות ענשים (8)

עונש שהוטל לא יתחילו בביצועו, ואם נפסק ביצועו לא ימשיכו בו, אם מיום שפסק הדין נעשה לחלוט, או מיום ההפסקה, הכל לפי המאוחר יותר, עברו -
(1) בפשע - עשרים שנים;
(2) בעוון - עשר שנים;
(3) בחטא - שלוש שנים.

פרק ב': בעלי הדין וייצוגם

11. המאשים - המדינה (9)

המאשים במשפט פלילי הוא המדינה והיא תיוצג בידי תובע שינהל את התביעה.

12. התובעים (10)

(א) ואלה התובעים:

(1) היועץ המשפטי לממשלה ונציגיו, ואלה הם:

(א) פרקליט המדינה, משנהו, פרקליטי המחוז ופרקליטים אחרים מפרקליטות המדינה ששר המשפטים קבע את תאריהם בצו שפורסם ברשומות;
(ב) מי שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו להיות תובע, דרך כלל, לסוג של משפטים, לבתי משפט מסויימים או למשפט מסויים;
(2) שוטר שנתקיימו בו תנאי הכשירות שקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים ונתמנה להיות תובע בידי המפקח הכללי של המשטרה.
(ב) תובע כאמור בסעיף קטן (א)(2) מוסמך לשמש תובע בבתי משפט השלום, בבתי המשפט העירוניים ובסוגי הליכים בבתי משפט אחרים, הכל כפי שיקבע שר המשפטים בהתייעצות עם שר הפנים; אולם רשאי היועץ המשפטי לממשלה להורות שסוג של משפטים, משפט פלוני או הליך פלוני ינוהלו בידי תובע אחר.

13. העמדת סניגור (11)

לא ישמש סניגור אלא מי שמוסמך לכך כדין והנאשם הביע את רצונו בכתב שייצגנו או ייפה את כוחו לכך או שביית המשפט מינהו לכך לפי סעיף 15.

14. סייג לבחירת סניגור (12)

אישר שר הבטחון בכתב כי בטחון המדינה מחייב סייג זה, לא יהיה חשוד או נאשם זכאי להיות מיוצג - אם בהליכי חקירה בעבירה ואם בהליכים לפני שופט או בית משפט - אלא בידי אדם שאושר באישור בלתי מסוייג לשמש סניגור לפי סעיף 318 לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו - 1955.

15. מינוי סניגור מטעם בית המשפט (13) (תיקון: תשמ"ב, תשנ"ה, תשנ"ו)

(א) נאשם שאין לו סניגור, או חשוד בעבירה אשר לשם בירורה הוחלט לגבות עדות לאלתר לפי סעיף 117 ואין לו סניגור, ימנה לו בית המשפט סניגור אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) הוא הואשם ברצח או בעבירה שדינה מיתה או מאסר עולם או שהואשם בבית משפט מחוזי בעבירה שדינה מאסר עשר שנים או יותר, או שהוא חשוד בביצוע עבירה כאמור;
(2) לא מלאו לו שש עשרה שנים והוא הובא לפני בית משפט שאינו בית משפט לנוער;
(3) הוא אילם, עיוור או חרש או שיש חשש שהוא חולה נפש או לקוי בכשרו השכלי.
(ב) בית המשפט שלערעור רשאי לא למנות סניגור אם הנאשם ביקש זאת ובית המשפט ראה שלא ייגרם לו אי-צדק אם לא ייצגנו סניגור.

(ג) נאשם שהוא מחוסר אמצעים על פי אמות מידה שנקבעו לפי חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו - 1995 ואין לו סניגור, רשאי בית המשפט - לבקשת בעל דין או מיוזמתו הוא - למנות לו סניגור.

(ד) חשוד או עצור שאין חובה למנות לו סניגור ונתקיימו בו התנאים האמורים בסעיפים קטנים (א)(1) עד (3) או (ג), רשאי בית המשפט - לבקשת אותו אדם, לבקשת תובע או מיוזמתו הוא - למנות לו סניגור.

(ה) בית המשפט רשאי למנות סניגור לצורך דיון בבית המשפט בבקשה לדיון נוסף או למשפט חוזר, וכן לצורך הדיון הנוסף או המשפט החוזר, אם ראה הצדקה לכך ונתקיימו במבקש התנאים האמורים בסעיף קטן (א)(1) עד (3), או (ג).

(ו) מינוי סניגור לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ג), במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית, יהיה לפי הוראות חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו - 1995.

(ז) ראה בית המשפט במחוז שהוקמה בו לשכת סניגוריה ציבורית שיש למנות סניגור לפי סעיפים קטנים (ד) או (ה), יפנה את החשוד או העצור ללשכת הסניגוריה הציבורית שבאותו מחוז כדי שימונה לו סניגור; סבר בית המשפט שיש למנות סניגור משום שהחשוד או העצור מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות לסניגור הציבורי המחוזי לבדוק את זכאותו.

16. תפקידי סניגור שמינהו בית המשפט (14)

סניגור שמינהו בית המשפט ייצג את הנאשם בכל הליך לפני שופט או בית משפט, לרבות בערעור, זולת אם הורה בית המשפט אחרת.

17. הפסקת ייצוג של סניגור (15, 16)

(א) סניגור שהנאשם העמיד לעצמו לא יפסיק לייצגו כל עוד נמשך המשפט או הערעור שלשמים הועמד, אלא ברשות בית המשפט; סניגור שמינהו בית המשפט לא יפסיק לייצג את הנאשם אלא ברשות בית המשפט.

(ב) הרשה בית המשפט לסניגור להפסיק לייצג את הנאשם מחמת שלא שיתף פעולה עם סניגורו, רשאי בית המשפט, על אף האמור בסעיף 15, לא למנות לנאשם סניגור אחר אם ראה שאין בכך להועיל.

18. חילוף סניגורים (17)

העמיד הנאשם סניגור במקום סניגורו שמינה לו בית המשפט, או שהחליף סניגור שהעמיד, לא יסרב בית המשפט ליתן רשות לסניגור הקודם להפסיק לייצג את הנאשם, אלא אם ראה שחילוף הסניגורים מצריך דחיה בלתי סבירה של המשפט.

19. הוצאות ההגנה (18)

(א) מינה בית המשפט סניגור, יחולו על המדינה הוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של הסניגור והעדים, כפי שייקבע בתקנות.

(ב) שוכנע בית המשפט שהנאשם מחוסר אמצעים, רשאי הוא להורות שהוצאות ההגנה לרבות הוצאותיהם ושכרם של עדי הנאשם יחולו על המדינה, גם אם לא נתמנה לנאשם סניגור.

20. איסור קבלת שכר (19)

סניגור שמינהו בית המשפט לא יקבל מאת הנאשם או מאדם אחר כל שכר, פצוי, מתנה או טובת הנאה אחרת; העובר על הוראה זו, דינו - מאסר שלושה חדשים.

פרק ג': מעצר הנאשם ושחרורו

סימן א': מעצר

21. (בוטל) תיקון: תשנ"ו

21א-ג. (בוטל) (תיקון: תשנ"ו)

25. - 22. (בוטל) (תיקון: תשנ"ו)

26. דרכי הביצוע (25)

המבצע צו מעצר רשאי, כשהצו או האישור לפי סעיף 25 בידו -

- (1) להיכנס לכל מקום שיש לו יסוד סביר להניח שהעצור נמצא בו;
- (2) להשתמש בכוח סביר נגד אדם או רכוש במידה הדרושה לביצוע הצו.

27-50. (בוטל) (תיקון: תשנ"ז)

סימן ג': שחרור מלא

51. - 54. (בוטל) (תיקון: תשנ"ז)

55. שחרור מערובה באין אישום (49א) (תיקון: תשנ"ה)⁸

(א) חשוד ששוחרר בערובה ולא הוגש עליו כתב אישום תוך מאה ושמונים ימים מיום שחרורו בערובה, יופטרו, הוא וערביו, מערבותם, ואם ניתנו ערבון או ערבות - יוחזרו, לפי בקשת החשוד או הערב, זולת אם הוארכה תקופת הערובה לפי סעיף קטן (ב).

(ב) כל עוד לא הופטרו החשוד וערביו מערבותם, רשאי בית המשפט, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א) לתקופה נוספת שלא תעלה על מאה ושמונים ימים; ורשאי הוא לחזור ולהאריכה לתקופה נוספת שלא תעלה על תשעים ימים, אך הבקשה לכך הוגשה בידי היועץ המשפטי לממשלה.

56. שחרור והפטר עם תום המשפט (50)

זוכה נאשם, בוטל האישום או הופסקו הליכי המשפט נגדו, ישוחרר מיד ממעצרו אם הוא עצור ואם שוחרר בערובה יופטרו, הוא וערביו, מערבותם, ויוחזר הערבון הכספי, הכל לפי הענין.

57. מעצר בשל מעשה אחר (51)

אין בהוראות סעיפים 51, 52, 53 או 56 כדי למנוע מעצר החשוד או הנאשם בשל מעשה אחר, או מעצרו על ידי צו בית המשפט שלערעור לפי סעיף 21.

פרק ד': הליכים שלפני המשפט

סימן א': תלונה, חקירה והעמדה לדין

58. תלונה (52)

כל אדם רשאי להגיש תלונה למשטרה על שבוצעה עבירה.

59. חקירת המשטרה (53)

נודע למשטרה על ביצוע עבירה, אם על פי תלונה ואם בכל דרך אחרת, תפתח בחקירה; אולם בעבירה שאינה פשע רשאי קצין משטרה בדרגת פקד ומעלה להורות שלא לחקור אם היה סבור שאין בדבר ענין לציבור או אם היתה רשות אחרת מוסמכת על פי דין לחקור בעבירה.

59א. החלטה שלא לחקור בעבירות מין או באלימות כלפי בן זוג (תיקון : תשס"ב)

(א) בסעיף זה -

"בן זוג" - מי שמקיים או שקיים מערכת יחסים זוגית ;

"המרכז" - המרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה שברשות המקומית שבה הוגשה התלונה, ואם לא היה ברשות המקומית מרכז כאמור - המחלקה לשירותים חברתיים שברשות המקומית האמורה ;

"המתלונן" - בן הזוג המתלונן ;

"עבירת מין או אלימות" - עבירה מסוג עוון לפי סעיפים 192, 334, 336 שלא בנסיבות מחמירות, 337, 346(ב), 347(א), 348(ג) ו-(ה), 376, 377 שלא בנסיבות מחמירות, 379, 380 ו-381(א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977

(ב) בקשת המתלונן שלא לחקור עבירת מין או אלימות שביצע כלפיו בן זוגו לא תהווה, כשלעצמה, סיבה יחידה להחלטה לפי סעיף 59 שאין בדבר ענין לציבור.

(ג) ביקש המתלונן שלא לחקור עבירת מין או אלימות שביצע כלפיו בן זוגו, והבקשה מהווה סיבה מבין הסיבות להחלטה שלא לחקור, יחולו, על אף האמור בסעיף 59, ההוראות האלה :

(1) ההחלטה שלא לחקור תהיה באישור קצין משטרה המכהן כקצין אגף חקירות מרחבי (בסעיף זה

- קצין אגף חקירות מרחבי) ;

(2) בטרם יקבל קצין כאמור בסעיף 59 החלטה שלא לחקור או בטרם יאשר קצין אגף חקירות מרחבי את ההחלטה רשאי כל אחד מהם להפנות את המתלונן, בן זוגו או שניהם, בהסכמתו של כל אחד מהם, לפי הענין, למרכז ;

(3) פנה המתלונן או בן זוגו, או פנו שניהם למרכז, יעביר המרכז דיווח לקצין המשטרה שהפנה אותם למרכז ; הדיווח יתייחס למסוכנות בן זוגו של המתלונן כלפי המתלונן, ויתבסס על המידע שבידי המרכז ;

(4) לא פנו הן המתלונן והן בן זוגו למרכז, יחליט קצין המשטרה כאמור בפסקה (2) בענין פתיחה בחקירה גם בלא דיווח כאמור בפסקה (3) ;

(5) קצין המשטרה שהפנה מתלונן או בן זוגו או שניהם למרכז כאמור בפסקה (2), יודיע למרכז על ההפניה של כל אחד מהסכים שפרטיו האישיים יימסרו למרכז, לצורך מעקב אם פנה אחד מהם או פנו שניהם למרכז, ואם להמתין לדיווח כאמור בפסקה (3) לפני מתן ההחלטה ;

(6) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות קצין משטרה או קצין אגף חקירות מרחבי, להחליט לפי סעיף 59.

60. העברת חומר חקירה לתובע (תיקון : תשס"א¹⁶)

(א) חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע תעבירו המשטרה לפרקליט מחוז.

(ב) חומר שהושג בחקירה בעבירה שאינה פשע תעבירו המשטרה לתובע המוסמך לנהל את התביעה, כאמור בסעיף 12 (להלן - תובע מוסמך).

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א) -

(1) פרקליט המדינה רשאי להחליט כי חומר שהושג בחקירה בעבירות פשע, המנויות בתוספת ראשונה א', כולן או חלקן, יועבר לתובע מוסמך ;

(2) פרקליט מחוז רשאי להעביר לתובע מוסמך חומר שהושג בחקירה בעבירת פשע, אם מצא כי חומר החקירה שהועבר אליו אינו מגלה עבירת פשע.

(ד) החלטת פרקליט המדינה לפי סעיף קטן (ג) תפורסם ברשומות.

60א. יידוע על העברת חומר חקירה לתובע בעבירת פשע (תיקון : תש"ס¹³)

(א) רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע תשלח הודעה על כך לפי הכתובת הידועה לה, אלא אם כן החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, כי קיימת מניעה לכך.

(ב) בהודעה תצוין כתובתה של רשות התביעה שאליה ניתן לפנות בכתב לבירורים ולהצגת טיעונים.

(ג) נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור מסירה.

(ד) חשוד רשאי, בתוך 30 ימים מיום קבלת ההודעה, לפנות בכתב לרשות התביעה כאמור בסעיף קטן (ב), בבקשה מנומקת, להימנע מהגשת כתב אישום, או מהגשת כתב אישום בעבירה פלונית ; פרקליט המדינה, פרקליט המחוז, ראש יחידת התביעות או מי שהם הסמיכו לכך, לפי הענין, רשאים להאריך את המועד האמור.

(ה) החליט פרקליט מחוז או ראש יחידת התביעות, לפי הענין, מטעמים שיירשמו, כי הנסיבות מצדיקות זאת, רשאי הוא להגיש כתב אישום, בטרם חלפו 30 הימים ואף בטרם פנה החשוד כאמור בסעיף קטן (ד).

(ו) אין בהוראות סעיף זה כדי לשנות מהוראות סעיף 74.

(ז) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על מי שבעת העברת חומר החקירה היה נתון במעצר, והוגש נגדו כתב אישום בתקופת מעצרו.

(ח) הוראות החוק לתיקון סדרי המנהל (החלטות והנמקות), התשי"ט - 1958, לא יחולו לענין סעיף זה, ואולם תינתן לחשוד הודעה בכתב על החלטת רשות התביעה בהקדם האפשרי ורשאית רשות התביעה להזמין את החשוד להציג בפניה את טיעונו בעל פה.

(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע סוגי פשעים שלגביהם לא יחולו הוראות סעיף קטן (א).

61. המשך החקירה (55) (תיקון: תשס"א16)

הועבר חומר החקירה כאמור בסעיף 60, רשאי היועץ המשפטי לממשלה או תובע להורות למשטרה להוסיף לחקור, אם מצא שיש צורך בכך לשם החלטה בדבר העמדה לדין או לשם ניהול יעיל של המשפט.

62. העמדה לדין וסגירת תיק (תיקון: תשס"א16)

(א) ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני, יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שאין במשפט ענין לציבור; ואולם החלטה שלא להעמיד לדין, בשל העדר ענין לציבור תהיה באישור בעל תפקיד כלהלן:

- (1) פרקליט מחוז או פרקליט בכיר שהוא הסמיכו לכך - בעבירות שהן פשע;
  - (2) קצין משטרה המכהן כראש יחידת תביעות או קצין משטרה המשמש כתובע והוסמך לכך - בעבירות שאינן פשע, אשר חומר החקירה בהן הועבר לתובע מוסמך.
- (ב) על החלטה שלא להעמיד לדין תימסר לחשוד הודעה בכתב שבה תצוין עילת סגירת התיק והחשוד יהיה רשאי לפנות לתובע שסגר את התיק בבקשה מנומקת לשנות את עילת הסגירה; תיק שנסגר בשל חוסר אשמה, יימחק רישומו מרישומי המשטרה.

62א. סגירת תיק בעבירת מין או אלימות כלפי בן זוג (תיקון: תשס"ב)

(א) בסעיף זה -

"בן זוג", "המרכז", "המתלונן" - כהגדרתם בסעיף 59א(א);

"עבירת מין או אלימות" - כהגדרתה בסעיף 59א(א) וכן עבירה מסוג פשע לפי סעיפים 203, 203א, 305, 307, 327, 329, 330, 332, 333, 335, 336, 337, 338, 345, 346א(א), 347א(א)-ו(ג), 348א(א), (ב) ו(ד), 368, 368ג, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 377, 378, 379, 381א(א), 382(ב) בצירוף 379-382, (ג) בצירוף 380-402, 404, 427, 428, לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

- (ב) בקשת המתלונן שלא להעמיד לדין את בן זוגו בעבירת מין או אלימות שביצע כלפיו, לא תהווה, כשלעצמה, סיבה יחידה להחלטה לפי סעיף 62א(א) שאין במשפט ענין לציבור.
- (ג) ביקש המתלונן שלא להעמיד לדין את בן זוגו בעבירת מין או אלימות שביצע כלפיו והבקשה מהווה סיבה מבין הסיבות שלא להעמיד לדין, רשאי תובע, בטרם יחליט כאמור בסעיף 62א(א), להפנות את המתלונן, בן זוגו או שניהם, בהסכמת כל אחד מהם למרכז, ויחולו, לענין קבלת החלטה, הוראות סעיף 59א(ג)(3) עד (5), בשינויים המחויבים.
- (ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מסמכויות תובע להחליט לפי סעיף 62א(א).

63. הודעה על החלטה שלא לחקור או להעמיד לדין (57)

על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין תימסר למתלונן הודעה בכתב בציון טעם ההחלטה.

64. ערר (תיקון: תשס"א16)

(א) על החלטה שלא לחקור או שלא להעמיד לדין, משום שאין בחקירה או במשפט ענין לציבור, שלא נמצאו ראיות מספיקות או שנקבע שאין אשמה, רשאי המתלונן לערר כלהלן:

- (1) על החלטה שניתנה על ידי גוף חוקר או תובע מוסמך - לפני פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה שמונה למנהל תחום עררים;
- (2) על החלטה שניתנה על ידי פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה, שלא להעמיד לדין בשל העדר ראיות מספיקות או חוסר אשמה, למעט החלטה בערר לפי פסקה (1) - לפני פרקליט המדינה;

(3) על החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה, פרקליט מחוז או פרקליט מפרקליטות המדינה, שלא להעמיד לדין בשל העדר ענין לציבור - לפני היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול לפרקליט המדינה את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(3) למעט לענין החלטה שניתנה על ידי פרקליט המדינה; פרקליט המדינה רשאי לאצול למשנהו את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(2) ופרקליט מחוז רשאי, באישור פרקליט המדינה, לאצול את סמכותו לפי סעיף קטן (א)(1) לפרקליט בדרגה שאינה פחות מסגן בכיר לפרקליט המחוז.

65. מועד לערר (59) (תיקון: תשס"א16)

הערר יוגש באמצעות המשטרה או התובע, הכל לפי הענין, תוך שלושים ימים לאחר שנמסרה למתלונן ההודעה לפי סעיף 63, אולם רשאי בעל הסמכות להחליט בערר כאמור בסעיף 64 להאריך את המועד להגשת הערר.

65א. מתן החלטה בערר (תיקון: תשס"א16,14)

החלטה בערר לפי סעיף 64, לענין עבירת מין או אלימות, מסוג פשע, תינתן ותימסר למתלונן עד תום שישה חודשים מיום הגשת הערר, ואולם בעל הסמכות להחליט בערר רשאי, מטעמים מיוחדים

שיירשמו, להחליט ולמסור את החלטתו כאמור במועד מאוחר יותר; לענין זה, "עבירת מין או אלימות" - כהגדרתה בחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א - 2001.

66. (בוטל) (תיקון: תשס"א¹⁶)

67. **כתב אישום (61)**

אדם שיש להעמידו לדין יגיש עליו תובע כתב אישום לבית המשפט.

סימן ב': קובלנה

68. **קובלנה (62)** (תיקון: תשמ"ב)

על אף האמור בסעיף 11, רשאי כל אדם להאשים בעבירה מן המנויות בתוספת השניה על ידי הגשת קובלנה לבית המשפט.

69. **קובלנות על עובדי המדינה (63)**

לא תוגש קובלנה לפי סימן זה על עובד המדינה בשל מעשה שעשה תוך מילוי תפקידו, אלא בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

70. **דין קובלנה (64)**

הוראות חוק זה הנוגעות לכתב אישום יחולו על קובלנה, בשינויים לפי הענין; בכל מקום שמדובר בכתב אישום גם קובלנה במשמע, ובכל מקום שמדובר בתובע גם קובל במשמע, אם אין כוונה אחרת משתמעת.

71. **התביעה בקובלנה (65)** (תיקון: תשמ"ב)

הוגשה קובלנה, יעביר בית המשפט העתק ממנה לפרקליט המחוז; התביעה תנוהל, על אף האמור בסעיף 11, בידי הקובל או בא-כוחו, זולת אם פרקליט המחוז הגיש לבית המשפט, תוך חמישה עשר ימים לאחר שקיבל העתק הקובלנה, הודעה שפרקליט מפרקליטות המדינה ינהל את התביעה.

72. **החלפת קובלנה בכתב אישום (66)**

הוגשה הודעה כאמור בסעיף 71, תוחלף הקובלנה בכתב אישום מטעם תובע.

73. **העמדת הדיון בקובלנה (66א)**

נוכח בית המשפט שקובל אינו מסוגל לנהל בעצמו את ענינו בבית המשפט, או שהוא מנהל את ענינו באופן טורדני, רשאי בית המשפט להפסיק את הדיון בקובלנה עד שימנה לו הקובל עורך דין תוך תקופה שיקבע; לא עשה כן הקובל תוך התקופה שנקבעה, רשאי בית המשפט לראותו כאילו לא התייצב ויחול האמור בסעיף 133.

סימן ג': עיון בראיות התביעה

74. **עיון בחומר החקירה (67)** (תיקון: תשנ"ה)

(א) הוגש כתב אישום בפשע או בעוון, רשאים הנאשם וסניגורו, וכן אדם שהסניגור הסמיכו לכך, או, בהסכמת התובע, אדם שהנאשם הסמיכו לכך, לעיין בכל זמן סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות החוקרת, והנוגע לאישום שבידי התובע ולהעתיקו.

(ב) נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו.

(ג) בקשה לפי סעיף קטן (ב) תידון לפני שופט אחד ובמידת האפשר היא תובא בפני שופט שאינו דן באישום.

(ד) בעת הדיון בבקשה יעמיד התובע את החומר שבמחלוקת לעיונו של בית המשפט בלבד.

(ה) על החלטת בית משפט לפי סעיף זה ניתן לערור לפני בית המשפט שלערער שידון בערר בשופט אחד.

(ו) אין בסעיף זה כדי לפגוע בהוראות פרק ג' לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א - 1971.

75. **דרכי העיון וההעתיקה (68)**

עיון בחומר החקירה או העתקה ממנו יהיו במשרד תובע או במקום אחר שתובע הועיד לכך, ובמעמד אדם שתובע מינה, דרך כלל או לענין פלוני, להבטיח שהעיון וההעתיקה ייעשו בהתאם לחוק ולהוראות התובע.

76. **עונשין (69)**

המפריע או המכשיל אדם שנתמנה על פי סעיף 75 במילוי תפקידו, דינו - מאסר שלושה חדשים; המוציא מתוך החומר שנמסר לו לעיון או להעתיקה מסמך או מוצג בלי שקיבל לכך רשות בכתב מאת תובע, דינו - מאסר שנה.

77. **סייג להבאת ראיות (70)**

(א) לא יגיש תובע לבית המשפט ראיה ולא ישמיע עד אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראיה או בהודעת העד בחקירה, וכן להעתיקם, אלא אם ויתרו על כך.

(ב) הודעה של עד בענינים פורמליים שאינם מהותיים לבירור האשמה, אין חובה שתהא בכתב, אולם התובע ימסור לנאשם או לסניגורו - זמן סביר מראש - את שם העד, ואת עיקר התוכן של עדותו לפי הידוע לתביעה, זולת אם ויתרו על כך.

78. חומר סודי (71)

הוראות סעיף 74 אינן חלות על חומר שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין, אולם הוראות סעיף 77 חלות עליו.

79. המצאת ראיות שבידי קובל (72)

לא יגיש קובל לבית המשפט ראיה שבכתב שהיתה בידיו, אלא אם המציא לנאשם העתק ממנה.

80. סייג לזכות העיון בחומר הראיות (73)

הוראות סימן זה אינן חלות על ראיות הבאות לסתור טענת הנאשם שהתובע לא יכול היה לצפותה מראש, ועל ראיות להסברת העדרו של עד או לעניינים פורמליים אחרים שאינם מהותיים לבירור האשמה.

81. שמירת דין (74)

הוראות סימן זה אינן גורעות מהוראות סעיף 128 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

סימן ד': עיון בעדויות מומחים של ההגנה

82. הגדרות (74א)

בסימן זה, "חוות דעת" ו"תעודת רופא" - כמשמעותן בסעיף 20 לפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א - 1971.

83. עיון בעדויות מומחים של הסניגוריה (74ב)

(א) בית המשפט שהוגש לפניו כתב אישום בפשע או בעוון, רשאי - לפי בקשת התובע - לצוות על הנאשם או על סניגורו -

(1) לאפשר לתובע לעיין בכל זמן סביר בכל חוות דעת בכתב או בתעודת רופא, שהנאשם מתכוון להביאן לפני בית המשפט כראיה;

(2) לערוך בכתב את עיקר תכנה של עדות מומחה, שהנאשם מתכוון להשמיע, ולאפשר לתובע בכל זמן סביר לעיין בו;

(3) לאפשר לתובע להעתיק מסמכים כאמור.

(ב) העיון יהיה במעמד אדם שהנאשם או סניגורו ימנה לצורך זה או בכל דרך אחרת שיקבע בית המשפט.

(ג) מועד העיון ומקומו יהיו כפי שיקבע בית המשפט, ובלבד שמועד העיון יהיה לאחר שניתנה לנאשם או לסניגורו - לפי בקשתם - האפשרות לעיין בחומר החקירה לפי סימן ג'.

84. סייג להבאת ראיות (74ג)

לא יגיש נאשם לבית המשפט חוות דעת בכתב או תעודת רופא ולא ישמיע עדות מומחה שלא קויים לגביהן צו שניתן לפי סעיף 83, אלא בהסכמת התובע או ברשות בית המשפט.

סימן ה': אישום

85. תוכן כתב האישום (75)

כתב אישום יכיל -

(1) שם בית המשפט שאליו הוא מוגש;

(2) ציון מדינת ישראל כמאשים או שם הקובל ומענו;

(3) שם הנאשם ומענו;

(4) תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם;

(5) ציון הוראות החיקוק שלפיו מואשם הנאשם;

(6) שמות עדי התביעה.

86. צירוף אישומים (76)

מותר לצרף בכתב אישום אחד כמה אישומים אם הם מבוססים על אותן עובדות או על עובדות דומות או על סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת; בצירוף אישומים כאמור מותר, על אף כל דין אחר, לצרף לאישום בבית משפט מחוזי גם אישום בעבירה שאינה פשע.

87. צירוף נאשמים (77)

מותר להאשים בכתב אישום אחד כמה נאשמים אם כל אחד מהם היה צד לעבירות שבכתב האישום או לאחת מהן, בין כשותף ובין בדרך אחרת, או אם האישום הוא בשל סדרת מעשים הקשורים זה לזה עד שהם מהווים פרשה אחת; אולם אין באי-צירופו של צד אחד לעבירה מניעה לשפיטתו של צד אחר.

88. הפרדת המשפט (78)

בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על הפרדת המשפט באישום פלוני שנכלל בכתב האישום, או על הפרדת משפטו של נאשם פלוני שהואשם עם אחרים.

89. כתב אישום חדש בהפרדת המשפט (79)

ניתן צו להפרדת המשפט, יוגש כתב אישום אחר בשל האישום שהמשפט עליו הופרד או נגד הנאשם שמשפטו הופרד; ורשאי בית המשפט, אם הוא סבור שלא ייגרם על-ידי כך עיוות-דין, להמשיך במשפט שהופרד מן השלב שאליו הגיע לפני ההפרדה.

90. איחוד משפטים (80)

בית המשפט רשאי, בכל שלב שלפני הכרעת הדין, לצוות על איחוד הדיון בכתבי אישום נפרדים התלויים ועומדים באותו בית משפט, אם מותר לצרפם בהתאם להוראות סעיפים 86 או 87 ובית המשפט סבור שהצירוף לא יגרום לעיוות דין.

91. תיקון כתב אישום בידי התובע (81)

תובע רשאי, בכל עת עד לתחילת המשפט, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, במסירת הודעה לבית המשפט המפרטת את השינוי; בית המשפט ימציא העתק מן ההודעה לנאשם.

92. תיקון כתב אישום בידי בית המשפט (82)

(א) בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקשת בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקון ייעשה בכתב האישום או יירשם בפרוטוקול.

(ב) בית המשפט רשאי לתקן כתב אישום אף אם העבירה שלפי התיקון היא בגדר הסמכות של בית משפט אחר או של הרכב אחר, ואם עשה כן יעביר את הענין לאותו בית משפט או הרכב, אולם אם העבירה היא בסמכותו של בית משפט בעל סמכות שיפוט מצומצמת יותר, רשאי בית המשפט גם להמשיך לדון בה.

(ג) בית משפט שהועבר אליו ענין לפי סעיף קטן (ב) רשאי להמשיך בדיון מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו הוא עצמו גבה אותן, או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

93. חזרה מאישום (83)

תובע רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לחזור בו מאישום שבכתב האישום, נגד נאשם אחד או יותר; אולם לא יעשה כן אם הודה הנאשם, בין בכתב על-פי סעיף 123 ובין בתשובתו לאישום, בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באותו אישום; לא היה בעובדות שהודה בהן כדי הרשעתו, רשאי התובע לחזור בו מן האישום ברשות בית המשפט.

94. תוצאות חזרה מאישום (84) (תיקון: תשנ"ה)

(א) חזר בו תובע מאישום לפני תשובת הנאשם לאישום, יבטל בית המשפט את האישום; חזר בו לאחר מכן, יזכה בית המשפט את הנאשם מאותו אישום.

(ב) בהסכמת התובע והנאשם רשאי בית המשפט לבטל אישום, בכל עת עד להכרעת הדין, ודין הביטול יהיה כדין ביטול לפני תשובת הנאשם.

(ג) אישום שבוטל, לפי סעיף קטן (ב), לא יוגש מחדש אלא באישור היועץ המשפטי לממשלה ומטעמים שיירשמו.

94א. התליית הליכים (תיקון: תשנ"ה)

(א) בכל עת שלאחר הגשת כתב האישום ולפני גזר הדין, רשאי בית המשפט להתלות את ההליכים, בין מיוזמתו ובין לבקשת תובע, אם נוכח כי לא ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו.

(ב) הותלו ההליכים, לפי סעיף קטן (א) ולאחר מכן ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו, רשאי תובע להודיע בכתב לבית המשפט על רצונו לחדש את ההליכים, ומשעשה כן יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני התלייתם.

(ג) על אף הוראות סעיף 9 ניתן לחדש את ההליכים באישור היועץ המשפטי לממשלה, מטעמים שיירשמו, אף אם עברו בין מועד התליית ההליכים לבין המועד שבו ניתן להביא את הנאשם להמשך משפטו התקופות האמורות בסעיף 9; ובלבד שההליכים הותלו מהטעם שהנאשם מתחמק מן הדין.

סימן ו': זימון למשפט

95. הזמנה למשפט (85)

משהוגש כתב אישום יקבע בית המשפט מועד למשפט; בית המשפט יודיע על המועד בכתב לתובע וימציא לנאשם הזמנה בכתב למשפט בצירוף העתק מכתב האישום; הגיש סניגורו לבית המשפט לפני קביעת המועד יפוי כוח לייצג את הנאשם במשפט, יודיע בית המשפט על המועד בכתב גם לסניגור.

96. תוכן ההזמנה (86)

הזמנה למשפט תכיל -

(1) שם בית המשפט;

(2) ציון המאשים;

(3) שם הנאשם ומענו;

(4) תמצית האישום נגדו;

(5) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב;

(6) תמצית הוראות סעיפים 123 ו-128.

97. הודעה על דחיית מועד (87)

נדחה המועד לתחילת המשפט או להמשכו, יודיע בית המשפט בכתב לתובע על המועד שקבע, וימציא לנאשם ולסניגורו הודעה בכתב עליו, אם לא הודיע להם על כך בעל-פה בשעת דיון.

- 98. צורת ההזמנה (88) (תיקון : תשנ"ה)**
הודעה בכתב והזמנה לפי סימן זה תיחתם בידי שופט, רשם או פקיד בית המשפט ובחותמת בית המשפט. אולם הודעה או הזמנה כאמור, לנאשם בעבירה שכתב האישום נגדו הוגש בידי תובע, כמשמעותו בסעיף 12(א)(2), יכול שתיחתם בידי שוטר בלבד.
- 99. צו הבאה (89)**
בית המשפט רשאי לתת בכל עת צו הבאה נגד הנאשם, אם ראה שיש צורך בכך כדי לכפות את התייצבותו למשפט במועד שנקבע.
- 100. תחולת סעיפים אחרים (90)**
על צו הבאה יחולו הוראות סעיפים 22 עד 26, בשינויים לפי הענין.
- 101. מסירה עם מעצר (91)**
העוצר אדם לפי צו הבאה ימסור לו עם העתק הצו גם הזמנה, או הודעה לפי סעיף 97, או העתק מהן.
- 102. שחרור בערובה (92)**
בצו הבאה רשאי בית המשפט להורות לקצין משטרה לשחרר את הנאשם בערובה, כפי שיפורש בצו; כתב ערובה שניתן בפני הקצין יועבר לבית המשפט שנתן את הצו; על הערובה יחולו הוראות סעיפים 43 עד 49 בשינויים לפי הענין.
- 103. הבאה לבית המשפט (93)**
מי שנעצר על-פי צו הבאה ולא שוחרר לפי סעיף 102, יובא בלא דיחוי לפני בית המשפט, והוא יצווה על מעצרו או ישחררו בערובה.
- 104. תפיסת נכסי נאשם שנמלט (94)**
(א) נאשם שנמלט או מסתתר ואין אפשרות למצאו, רשאי בית המשפט, לבקשת פרקליט מפרקליטות המדינה, ואם הוא סבור שהדבר עשוי להביא להתייצבותו של הנאשם, לצוות על תפיסת כל נכס מנכסיו של הנאשם, מיטלטלין או מקרקעין, על רישום עיקול עליהם בפנקסי המקרקעין או על מינוי כונס נכסים עליהם, ולהורות מה ייעשה בנכס ובפירותיו כל עוד הצו בתקפו.
(ב) צו לפי סעיף זה לא יפגע בזכותו של נושה לרדת לאותם נכסים.
(ג) ניתן צו זה לפי סעיף זה, רשאי כל מי שתלוי בנאשם ותפיסת הנכס עשויה לפגוע בפרנסתו, לבקש מבית המשפט לבטל את הצו או לשנותו.

סימן ז': הזמנת עדים והמצאת מסמכים

- 105. פירושים (98 סוגריים)**
בסימן זה "מסמכים" - לרבות מוצגים אחרים.
- 106. הזמנת עד (95, 96)**
(א) בית המשפט יזמין, לבקשת בעל דין, כל אדם להעיד במשפט, זולת אם היה סבור שאין בהזמנת אותו אדם להועיל לבירור שאלה הנוגעת למשפט, וכן רשאי בית המשפט להזמין עד מטעמו.
(ב) הזמנת עד תהיה בהמצאת הזמנה בכתב לעד או בהודעה בעל-פה לעד על ידי בית המשפט בשעת דיון.
- 107. צורת ההזמנה ותכנה (97) (תיקון : תשנ"ה)**
הזמנה בכתב לעד תיחתם ביד שופט, רשם או פקיד בית המשפט ובחותמת בית המשפט אולם רשאי שוטר להזמין עד מטעם תובע בחתימתו בלבד; ההזמנה תכיל -
(1) שם בית המשפט;
(2) ציון בעלי הדין;
(3) שם המוזמן ומענו;
(4) המקום והמועד שבהם עליו להתייצב;
(5) (בוטלה).
- 108. צו להמצאת מסמכים ומוצגים (98)**
בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין או מיזמת בית המשפט, לצוות על עד שהוזמן או על כל אדם אחר להמציא לבית המשפט במועד שיקבע בהזמנה או בצו, אותם מסמכים הנמצאים ברשותו ושפורטו בהזמנה או בצו.
- 109. הזמנת עד על אתר (99)**
בית המשפט רשאי לצוות על אדם הנוכח לפניו להעיד או להמציא לו מסמכים במועד שיקבע; ודין אדם כזה כדין מי שהומצאו לו הזמנה או צו להמצאת מסמכים.
- 110. עד שנבצר ממנו לבוא לבית המשפט (100)**
נוכח בית המשפט כי נבצר מעד לבוא לבית המשפט, רשאי הוא לגבות את עדותו במקום אחר.
- 111. מומחה מטעם בית המשפט (תיקון : תשנ"ה)**
(א) בית המשפט רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, למנות מיוזמתו מומחה בענין שבתשובונאות או בנושא אחר הדורש בדיקה טכנית או חישוב, לצורך הבהרת חומר הראיות שבפניו.

(ב) מומחה כאמור בסעיף קטן (א), יעיין בחומר הראיות שהפנה אליו בית המשפט ויערוך את ממצאיו על פי שאלות שהוצגו לו על ידי בית המשפט; המומחה יגיש חוות דעתו בכתב ויחקר עליה בבית המשפט לבקשת מי מבעלי הדין; הוגשה חוות דעת לפי סעיף זה, רשאים בעלי הדין, להביא ראיות לסתור אותה.

112. (בוטלה) (תיקון: תשמ"ה)
113-115. (בוטלו) (תיקון: תשמ"ב)

סימן ח': שמירת ראיות

116. קבלת מסמכים ומוציגים (112)

בסימן זה, "גביית עדות" - לרבות קבלת מסמכים ומוציגים אחרים.

117. גביה מוקדמת של עדות (106) (תיקון: תשס"ג)

(א) הוגש כתב אישום לבית משפט, רשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, לגבות עדותו של אדם לאלתר, אם ראה שהעדות חשובה לבירור האשמה וכי יש יסוד סביר להניח שאי אפשר יהיה לגבותה במהלך המשפט או אם מצא שיש חשש שאמצעי לחץ, איום, הפחדה, כוח או הבטחת טובת הנאה יניאו את העד מלמסור עדות אמת במהלך המשפט; נפתחה חקירה בעבירה ועדיין לא הוגש עליה כתב אישום, רשאי לעשות כן בית משפט השלום או בית משפט מחוזי לבקשת תובע או לבקשת אדם העשוי להיות נאשם בעבירה.

(ב) הוגשה בקשה לגביית עדות מוקדמת, כאמור בסעיף קטן (א), בעבירה לפי סעיף 203א לחוק העונשין, התשלי"ז-1977, יחליט בית המשפט בבקשה לא יאוחר משבועיים מיום הגשתה; העדות תיגבה בתוך חודשיים מיום ההחלטה, אלא אם כן האריך בית המשפט את התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו.

117א. עדות מוקדמת של ילד (תיקון: תשנ"ה)

(א) הוגש כתב אישום לבית משפט או נפתחה חקירה בעבירה מן העבירות המנויות בתוספת לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו - 1955 (להלן - **חוק הגנת ילדים**), רשאי בית המשפט לגבות לאלתר עדותו של ילד כמשמעותו בחוק האמור, על פי בקשתו של תובע או מי שעשוי להיות נאשם בעבירה, ובהרשאתו של חוקר נוער.

(ב) על עדות לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), 2(ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים.

118. נוכחות בעלי דין (107) (תיקון: תשנ"ה)

עדות כאמור בסעיף 117 או בסעיף 117א תיגבה בפני תובע ובפני הנאשם או אדם העשוי להיות נאשם בעבירה, זולת אם החליט בית המשפט, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לגבותה שלא בפניו של הנאשם או של מי שעשוי להיות נאשם.

119. סדרי גביית העדות (108)

(א) בהזמנת עדים ובסדרי גביית העדויות ינהגו ככל האפשר כדרך שנוהגים במהלך המשפט, ועל הפרוטוקול יחולו הוראות סעיפים 135 עד 139, בשינויים לפי הענין.

(ב) התנגדות לשאלה וטענות אחרות שהושמעו בשעת גביית העדות יירשמו בפרוטוקול, ויחליט בהן בית המשפט שהעדות מוגשת לו כראיה.

120. חתימת הפרוטוקול (109) (תיקון: תשנ"ה)

הפרוטוקול בהליכי גביית העדות ייקרא באזני העד, ולאחר שיאשרנו יחתום עליו וכן יחתום עליו השופט; סירב העד לאשר או לחתום, יירשם הדבר בפרוטוקול. הוראות סעיף זה לא יחולו על עדות שהוקלטה במלואה.

121. העדות כראיה במשפט (110) (תיקון: תשנ"ה)

(א) עדות שנגבתה לפי סעיף 117 או לפי סעיף 117א דינה כדין עדות שנגבתה במהלך המשפט, אך בית המשפט ירשה להזמין את העד לעדות נוספת אם ניתן להביא את העד לבית המשפט ונתקיים אחד מאלה -

(1) לא היתה לנאשם הזדמנות לחקור את העד;

(2) לא ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה למנות לעצמו סניגור כדי שיהיה נוכח בעת גביית העדות ויחקור את העד, או לא מונה לו סניגור שהיתה חובה למנותו;

(3) בית המשפט סבור, מטעמים שיירשמו, שהדבר דרוש לבירור האמת או לעשיית צדק.

(ב) ילד שנתן עדות מוקדמת לפי סעיף 117א לא יזומן למתן עדות נוספת אלא באישור חוקר נוער; על עדותו יחולו הוראות סימן זה, בשינויים המחוייבים, וכן יחולו הוראות סעיפים 2(ב), 2(ג), 2א ו-10 לחוק הגנת ילדים; לא אישר חוקר הנוער את עדותו של הילד לפי סעיף זה והעדות המוקדמת נגבתה לפני שהוגש האישום, לא ירשיע בית המשפט על סמך עדות זו אלא אם כן יש לה סיוע בראיה אחרת.

122. עדות שנגבתה שלא בפני בעל דין (111)

נתקבלה עדות שנגבתה לפי סימן זה ולא היתה לבעל דין הזדמנות לחקור את העד, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

סימן ט: הודיה בכתב

123. הודיה בכתב (113)

עד לתחילת המשפט רשאי הנאשם, בהודעה בכתב לבית המשפט, להודות בעובדות הנטענות בכתב האישום, כולן או מקצתן, וכן לטעון עובדות נוספות; העתק מכתב ההודיה יומצא על ידי בית המשפט לתובע.

124. הודיה בכתב אינה מונעת מקדמיות (114)

הודיעה שבכתב אינה מונעת את הנאשם מטעון טענות מקדמיות או מהודות בעובדות או מטעון עובדות נוספות במהלך המשפט.

פרק ה': הליכי המשפט

סימן א': מועד המשפט

125. רציפות המשפט (115)

כל עוד לא הוחל בגביית ראיות, רשאי בית המשפט מזמן לזמן לדחות את מועד תחילת המשפט או המשכו כפי הצורך; הוחל בגביית הראיות, ימשיך ברציפות יום יום עד גמירא, זולת אם ראה, מטעמים שיירשמו, כי אין כל אפשרות לנהוג כך.

סימן ב': נוכחות בעלי הדין

126. נוכחות הנאשם (116)

באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו.

127. נוכחות מורשים של תאגיד (117)

הואשם תאגיד או חבר בני-אדם, לא ינוהל המשפט אלא בפני אדם המורשה כדין לייצג את התאגיד או חבר בני-האדם; אולם מותר לדון תאגיד או חבר בני-אדם שלא בפני מורשה אם נתקיימו התנאים האמורים בסעיף 128; מורשה כאמור דינו לענין סעיפים 99, 140, 161, 189 ו- 192 כדין נאשם, והמצאת מסמך לתאגיד או לחבר בני-אדם - היא המצאה למורשה.

128. שפיטה לא בפני הנאשם בתחילת המשפט (118)

נאשם שהוזמן לתחילת המשפט ולא התייצב, מותר לדונו לא בפניו -

(1) אם הוא נאשם בחטא או בעוון והודה בהודיה שבכתב בכל העובדות הנטענות בכתב האישום, ולא טען בה עובדות נוספות שיש בהן לכאורה כדי לשנות את תוצאות המשפט;
(2) אם ביקש שמשפטו יתנהל שלא בפניו והוא מיוצג בו על ידי סניגור, ובית המשפט סבור שלא יהיה בשפיטתו שלא בפניו משום עיוות דין לנאשם,
אולם רשאי בית המשפט, בכל שלב של המשפט, לצוות על התייצבות הנאשם.

129. אין לגזור מאסר לא בפני הנאשם (119) (תיקון: תשי"ס) (הקטעים בסוגריים יחולו עד יום 1.9.2003)

נידון נאשם לא בפניו על פי סעיף 128(1), לא יגזור עליו בית המשפט עונש מאסר - (למעט מאסר בשל אי-תשלום קנס) - אלא אם ניתנה לו תחילה הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש בהתאם לסעיף 192. (אין באמור בסעיף זה כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס, ובלבד שבהזמנה למשפט צוין שניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג)).

129א. דרכי הטלת מאסר במקום קנס (תיקון: תשי"ס, תשס"ג) (בתוקף מיום 25.9.2000 עד יום 1.9.2003)

(א) לא הוטל מאסר במקום קנס כאמור בסעיף 71 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, בעת מתן גזר הדין, רשאי בית המשפט להטילו בצו מיוחד, על פי בקשת היועץ המשפטי לממשלה או נציגו, שהוגשה לאחר שהקנס לא שולם במועדו; הוראות סימן ג' לפרק ו' לחוק העונשין, התשל"ז 1977-, לא יחולו על מאסר לפי סעיף זה.

(ב) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס, או צו מיוחד כאמור בסעיף קטן (א), אלא בנוכחות הנידון או סניגורו או אם בהזמנה למשפט או לדיון למתן הצו המיוחד צוין כי ניתן להטיל מאסר במקום קנס על נידון שלא יתייצב.

(ג) צו מאסר כאמור בסעיף קטן (ב) שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו, לא יבוצע בטרם הומצאה לנידון התראה בכתב על כך לפחות 14 ימים מראש; בהתראה תצוין מזכירות בית המשפט שאליה ניתן לפנות לבירורים; דרכי ההמצאה הקבועות בסעיף 237(ד) לא יחולו על התראה לפי סעיף קטן זה.

130. שפיטת נאשם שלא התייצב בהמשך המשפט (תיקון: תשנ"ה, תשי"ס) (הקטעים בסוגריים יחולו מיום 25.9.2000 עד יום 1.9.2003)

(א) נאשם שהוזמן להמשך משפטו ולא התייצב, מותר לדונו שלא בפניו אם ההזמנה למועד המשך נמסרה לו בהודעה של בית המשפט בשעת דיון, ובית המשפט הזהירו במהלך המשפט שיהיה רשאי

לדונו שלא בפניו אם לא התייצב, או אם הזמנה בכתב הומצאה לו, שלא באמצעות סניגורו, וכן לסניגורו, אם יש לו סניגור, וצויינה בה האזהרה האמורה.

(ב) סעיף קטן (א) יחול על נאשם בפשע רק אם הדיון במשפטו מתקיים בבית משפט שלום והוא היה מיוצג על ידי סניגור באותה ישיבה.

(ג) הורשע נאשם שלא בפניו לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט לגזור את דינו שלא בפניו ובלבד שבית המשפט לא יטיל עליו עונש מאסר; בהזמנה לדיון בגזר הדין יפורט דבר הרשעתו שלא בפניו, מועדה ומועד הדיון בגזר הדין; אין באמור בסעיף קטן זה כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס, ובלבד שבהזמנה לדיון צוין שניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

(ג1) על אף האמור בסעיף קטן (ג) לא יגזור בית המשפט את דינו של נאשם בפשע אלא בפניו ולאחר שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו לענין העונש, כאמור בסעיף 192.

(ד) בית המשפט לא ידון נאשם ולא יגזור את דינו שלא בפניו אם שוכנע, כי נבצר מן הנאשם להתייצב מסיבה מוצדקת או אם הוא סבור כי ייגרם לו בכך עיוות דין.

(ה) התנהל דיון שלא בפני הנאשם ושלא בפני סניגורו, לפי סעיף זה, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, אף בשעת הדיון, לבטל את הדיון שנערך בהעדרם, לרבות הכרעת הדין, כל עוד לא ניתן גזר הדין, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ו) התנהל דיון לפי סעיף זה שלא בפני הנאשם, אך בנוכחות סניגורו, רשאי בית המשפט, על-פי בקשת הנאשם, לצוות על שמיעתו מחדש של עד אשר העיד בדיון כאמור, וכן רשאי הוא לצוות על ביטול הכרעת הדין כל עוד לא נגזר הדין, אם שוכנע כי בשל העדרות הנאשם באותו דיון לא מוצתה חקירת העד, לא ניתן היה לנהל את הגנתו כראוי או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ז) משהתייצב הנאשם למשפט, יסביר לו בית המשפט את זכותו לפי סעיפים קטנים (ה) ו-(ו); התייצב לאחר הכרעת הדין, יקרא בית המשפט לנאשם את הכרעת הדין לפני שיסביר לו את זכותו.

(ח) נגזר דינו של הנאשם בחטא או בעוון שלא בפניו, רשאי בית המשפט, על פי בקשת הנידון, לבטל את הדיון לרבות את הכרעת הדין וגזר הדין אם ניתנו בהעדרו, אם נוכח שהיתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין; בקשה לפי סעיף קטן זה תוגש תוך שלושים ימים מהיום שהומצא לנאשם פסק הדין אולם רשאי בית המשפט לדון בבקשה שהוגשה לאחר מועד זה אם הבקשה הוגשה בהסכמת התובע.

(ט) בית המשפט שנעתר לבקשת נאשם או נידון לפי סעיפים קטנים (ה), (ו) או (ח) רשאי להטיל על הנאשם או על הנידון תשלום ההוצאות בפועל שנגרמו בשל אי התייצבותם.

131. הודעת ההליכים לנידון שלא בפניו (120)

אין בהוראות סעיפים 126 עד 130 כדי לגרוע מסמכותו של בית המשפט להרחיק מאולם בית המשפט נאשם המפריע לדיוני בית המשפט, אולם ההליכים שהתנהלו לא בפניו יובאו לידיעתו בדרך שיקבע בית המשפט.

132. שפיטה שלא בפני הנאשם מטעמי בריאות (120א)

(א) בית המשפט מוסמך להורות שהדיון, כולו או מקצתו, יהיה לא בפני נאשם, אם ביקש זאת סניגורו של הנאשם ובית המשפט סבור שהדיון בפני הנאשם עלול להזיק לבריאות גופו או נפשו.

(ב) דיון לצורך החלטה לפי סעיף קטן (א) רשאי בית המשפט לקיימו לא בפני הנאשם ורשאי הוא לקיימו בדלתיים סגורות.

133. העדר תובע (121)

לא התייצב התובע במועד שנקבע למשפט אף על פי שהודע לו המועד, ובית המשפט לא ראה לדחות את המשפט למועד אחר, ינהג בית המשפט כאמור בסעיף 94 כאילו חזר בו התובע מהאישום, אולם רשאי הוא להרשיע את הנאשם בעבירה המתגלית מן העובדות שהודה בהן או שהוכחו, ולגזור את דינו.

סימן ג': פרוטוקול ותרגום

134. ניהול פרוטוקול (122)

במשפט פלילי ינוהל פרוטוקול שישקף את כל הנאמר והמתרחש בו והנוגע למשפט.

135. רישום הפרוטוקול (123)

הפרוטוקול יירשם ביד השופט, ביד רושם שקבע בית המשפט, במכשיר הקלטה, באמצעי מיכני אחר או ביד עובד בית המשפט אשר נשיאו או שופט ראשי של בית משפט שלום, לפי הענין, אישרו כקצרך - הכל כפי שיקבע בית המשפט; ורשאי בית המשפט, לבקשת בעל דין, להרשות רישום הפרוטוקול ביד קצרך אחר.

136. צירוף מסמכים לפרוטוקול (124)

כתב האישום, מסמכים שהוגשו ושקיבל אותם בית המשפט וכל תעודה הנוגעת למשפט יצורפו לפרוטוקול ויהיו חלק ממנו.

137. תיקון פרוטוקול (125)

בית המשפט רשאי, לבקשת בעל דין ולאחר שנתן ליתר בעלי הדין הזדמנות להשמיע את דבריהם, לתקן רישום בפרוטוקול כדי להעמידו על דיוקו; בית המשפט ייזקק לבקשת תיקון כאמור גם אם הוגשה לאחר מתן פסק הדין וכל עוד לא עברה התקופה לערעור עליו.

138. רישום תיקון (126)

בקשה לתיקון של פרוטוקול וכל החלטה על בקשה כזאת יירשמו בפרוטוקול והחלטה תיחתם בידי בית המשפט.

139. הפרוטוקול - ראייה לכאורה (127)

פרוטוקול ישמש ראייה לכאורה למהלך המשפט, אולם בערעור באותו ענין אין לטעון נגד דיוקו של הפרוטוקול ואין להביא ראיות לטעות בו, אלא ברשות בית המשפט שלערעור.

140. מתרגם לנאשם (128)

הוברר לבית המשפט שהנאשם אינו יודע עברית, ימנה לו מתרגם או יתרגם לו בעצמו.

141. ראייה שלא בעברית (129)

ראייה הנמסרת ברשות בית המשפט לא בעברית, או לא בלשון אחרת השגורה בפי בית המשפט ובעלי הדין, מתורגם בידי מתרגם, ועדות שנמסרה כאמור תירשם בפרוטוקול תוך תרגומה לעברית, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת; רישום התרגום בפרוטוקול ישמש ראייה לכאורה לדברים שתורגמו.

142. שכרו של מתרגם (130)

שכרו של מתרגם ישולם מאוצר המדינה, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

143. תחילת המשפט (131)

בתחילת המשפט יקרא בית המשפט את כתב האישום באזני הנאשם, ויסביר לו, אם ראה צורך בכך, את תכנו, אולם רשאי בית המשפט לא לעשות כן לגבי נאשם המיוצג על ידי סניגור, אם הודיע הסניגור לבית המשפט, כי קרא את כתב האישום באזני הנאשם והסביר לו את תכנו, ואם אישר הנאשם את ההודעה; דברי הנאשם וסניגורו יירשמו בפרוטוקול.

144. הסכמה בדבר עובדות וראיות (131א)

לאחר תחילת המשפט ובכל שלב של הדיון, רשאי בית המשפט - אם הנאשם מיוצג על ידי סניגור - לזמן את הנאשם וסניגורו ואת התובע כדי לברר הסכמתם לשאלות שבעובדה ולקבילות מסמכים ומוצגים, לרבות הגשתם לא באמצעות עדים.

145. הסברת זכויות הנאשם להגנתו (132)

במהלך המשפט יסביר בית המשפט לנאשם, אם ראה צורך בכך, את הזכויות הנתונות לו להגנתו.

146. מועד לטענת פסלות (תיקון: תשנ"ב)

(א) לאחר תחילת המשפט, ובערעור - בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת, רשאי בעל דין לטעון טענת פסלות נגד שופט פלוני לפי סעיף 77א לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד - 1984; הוחלף שופט כאמור בסעיף 233, רשאי בעל דין לערער טענת פסלות נגד השופט האחר בתחילת הישיבה הראשונה שלאחר החילופין.

(ב) (בוטל)

(ג) לא היה באפשרותו של בעל דין לטעון טענת פסלות בשלב האמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לטענה בשלב שלאחר מכן ובלבד שיעשה זאת מיד לאחר שנודעה לו עילת הפסלות.

147. ערעור על החלטה בטענת פסלות (תיקון: תשנ"ב)

(א) בעל דין שבדעתו לערער על החלטת שופט בענין פסלות יודיע על כך לבית המשפט, ומשהודיע יופסק המשפט ולא יימשך עד להחלטה בערעור, זולת אם החליט השופט, ובמותב - אב-בית-הדין, מנימוקים שייירשמו, שיש להמשיך במשפט.

(ב) הערעור יוגש בכתב, בפירוט נימוקיו, תוך חמישה ימים מהיום שבו הודעה לבעלי הדין החלטת השופט.

(ג) הוחלט להמשיך במשפט כאמור בסעיף קטן (א), רשאי נשיא בית המשפט העליון או השופט שדן בערעור, ובמותב - אב-בית-הדין, להורות על הפסקת המשפט עד להחלטה בערעור.

(ד) מי שדן בערעור יתן לבעלי הדין הזדמנות לטעון טענותיהם, ורשאי הוא לבקש מהשופט, אשר על החלטתו הוגש הערעור, להעיר את הערותיו.

148. סייג לטענת פסלות (132ג)

טענת פסלות לא תישמע ולא תשמע נימוק לערעור, אלא בהתאם להוראות סעיפים 146 ו- 147.

149. טענות מקדמיות (133)

לאחר תחילת המשפט רשאי הנאשם לטעון טענות מקדמיות, ובהן -

(1) חוסר סמכות מקומית;

(2) חוסר סמכות עניינית;

(3) פגם או פסול בכתב האישום;

(4) העובדות המתוארות בכתב האישום אינן מהוות עבירה;

(5) זיכוי קודם או הרשעה קודמת בשל המעשה נושא כתב האישום;

(6) משפט פלילי אחר תלוי ועומד נגד הנאשם בשל המעשה נושא כתב האישום;

(7) חסינות;

(8) התיישנות ;

(9) חנינה.

150. דיון בטענה מקדמית (134)

נטענה טענה מקדמית, יתן בית המשפט לתובע הזדמנות להשיב עליה, אולם רשאי הוא לדחותה גם אם לא עשה כן ; בית המשפט יחליט בטענה לאלתר, זולת אם ראה להשהות את מתן החלטתו לשלב אחר של המשפט ; נתקבלה טענה מקדמית, רשאי בית המשפט לתקן את כתב האישום או לבטל את האישום, ובמקרה של חוסר סמכות - להעביר את הענין לבית משפט אחר כאמור בסעיף 37 לחוק בתי המשפט, התשי"ז - 1957.

151. טענות מקדמיות בשלב אחר של המשפט (135)

לא טען הנאשם טענה מקדמית בשלב זה, אין בכך כדי למנעו מלטעון אותה בשלב אחר של המשפט, אולם לגבי הטענות המפורטות בפסקאות (1) ו-(3) לסעיף 149 אין הוא רשאי לעשות כן אלא ברשות בית המשפט.

152. תשובת הנאשם לאישום (136) (תיקון : תשמ"ה)

(א) לא בוטל האישום מכוח טענה מקדמית, ישאל בית המשפט את הנאשם מה תשובתו לאישום ; הנאשם רשאי שלא להשיב, ואם השיב, רשאי הוא בתשובתו להודות בעובדות הנתענות בכתב האישום, כולן או מקצתן, או לכפור בהן, וכן לטעון עובדות נוספות בין אם הודה כאמור ובין אם לאו ; השיב הנאשם באחת הדרכים האמורות, רשאי בית המשפט לשאול אותו שאלות, ובלבד שהשאלות לא יחרגו מהדרוש להבהרת תשובת הנאשם ; תגובת הנאשם יכול שתיעשה על ידי סניגורו.
(ב) הימנעות הנאשם להשיב לאישום או לשאלות בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה ; בית המשפט יסביר לנאשם את תוצאות הימנעותו.
(ג) בית המשפט יסביר לנאשם שאם ברצונו לטעון טענת "במקום אחר הייתי" - כטענה יחידה או בנוסף לאחרות - עליו לעשות כן מיד, ויסביר לו את תוצאות הימנעותו מעשות כן, כאמור בסעיף קטן (ד), הכל זולת אם ראה בית המשפט שאין מקום לטענה האמורה.
(ד) משלא טען הנאשם מיד "במקום אחר הייתי", או שטען ולא ציין את המקום האחר, לא יהיה רשאי להביא ראיות - בין עדות עצמו ובין ראיות אחרות - כדי להוכיח טענה כאמור אלא ברשות בית המשפט.

(ה) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מזכותו של הנאשם לפי סעיף 153 לחזור בו מהודיה בנוכחותו במקום ביצוע העבירה, או לשנות מחובת הראיה שעל התביעה.

153. חזרה מהודיה (137)

(א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו.

(ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת הדין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שישודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות.

154. דין עובדה שהודו בה (138)

עובדה שנאשם הודה בה יראוה כמוכחת כלפיו זולת אם ראה בית המשפט שלא לקבל את ההודיה כראיה או שהנאשם חזר בו מן ההודיה לפי סעיף 153.

155. פסק דין של נאשם שהודה (139)

(א) נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ומהם הודו בעובדות שיש בהן כדי הרשעתם ומהם שלא הודו בכך, לא יגזור בית המשפט את דינם של הנאשמים שהודו לפני שנסתיים בירור המשפט של הנאשמים שלא הודו ; ואולם -

(1) נאשם שהודה כך, והתובע או הסניגור מודיעים שהוא ייקרא להעיד במשפטם של יתר הנאשמים, לא יעיד אלא לאחר שנגזר דינו ;

(2) בנסיבות מיוחדות שירשום בית המשפט רשאי הוא לגזור את דינו של הנאשם שהודה לפני סיום משפטם של האחרים.

(ב) לענין סעיף זה, גזירת דין - לרבות מתן צו מבחן ללא הרשעה או צו שירות לתועלת הציבור ללא הרשעה.

סימן ה' : בירור האשמה

156. פרשת התביעה (140)

לא הודה הנאשם בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באישום או באחד האישומים שבכתב האישום, או שהודה ובית המשפט לא קיבל את הודייתו, תביא התביעה לפני בית המשפט את ראיותיה לעובדות שלא נתקבלה עליהן הודיה, ורשאית היא להקדים להן דברי פתיחה.

157. סיום פרשת התביעה (141)

בגמר ראיותיו יודיע התובע שפרשת התביעה הסתיימה.

158. זיכוי בשל העדר הוכחה לכאורה (142)

נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה.

159. פרשת ההגנה (143)

לא זוכה הנאשם לפי סעיף 158, רשאי הוא להביא לפני בית המשפט את ראיות ההגנה ורשאי הוא להקדים להן דברי פתיחה.

160. סדר הפתיחה והבאת ראיות של נאשמים אחדים (144)

נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד, ישאו תחילה את דברי פתיחתם, לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ולאחר מכן יביאו ראיותיהם, לפי אותו סדר, והכל אם לא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר.

161. דבר הנאשם (145)

(א) הנאשם רשאי לנהוג באחת מאלה:

(1) להעיד כעד ההגנה, ואז יהיה עשוי להיחקר חקירה שכנגד;

(2) להימנע מהעיד.

(ב) בית המשפט יסביר לנאשם כי הוא רשאי לנהוג כאמור בסעיף קטן (א) ואת תוצאות הימנעותו מהעיד כאמור בסעיף 162.

(ג) נאשם שבחר להעיד, יעיד בתחילת ראיותיה של ההגנה; אולם רשאי בית המשפט, לבקשתו, להתיר לו להעיד בשלב אחר של פרשת ההגנה.

162. שתיקת הנאשם (145א)

הימנעות הנאשם מהעיד עשויה לשמש חיזוק למשקל הראיות של התביעה וכן סיוע לראיות התביעה במקום שדרוש להן סיוע, אך לא תשמש סיוע לצורך סעיף 11 לחוק לתיקון דיני הראיות (הגנת ילדים), התשט"ו - 1955.

163. סייג לחקירת נאשם (146)

נאשם שבחר להעיד, לא יישאל בחקירה שכנגד שאלות בענין הנוגע להרשעותיו הקודמות, מלבד אם העיד על אופיו הטוב או הביא ראיה אחרת לכך, בין בראיותיו ובין בחקירה שכנגד של עדי התביעה.

164. סיום פרשת ההגנה (147)

בגמר ראיותיו יודיע הנאשם שפרשת ההגנה הסתיימה.

165. ראיות נוספות מטעם התובע (148)

בית המשפט רשאי להרשות לתובע להביא ראיות לסתור טענות העולות מראיות ההגנה ואשר התובע לא יכול היה לצפותן מראש, או להוכיח עובדות שהנאשם חזר בו מהודייתו בהן לאחר סיום פרשת התביעה.

166. סתירת ראיות נוספות (149)

הביא התובע ראיות נוספות, רשאי שהנאשם להביא ראיות לסתור אותן.

167. ראיות מטעם בית המשפט (150)

סיימו בעלי הדין הבאת ראיותיהם, רשאי בית המשפט, אם ראה צורך בכך, להורות על הזמנת עד - ואפילו כבר נשמעה עדותו בפני בית המשפט - ועל הבאת ראיות אחרות, אם לבקשת בעלי דין ואם מיזמת בית המשפט.

168. סתירת ראיות מטעם בית-המשפט (151)

הובאו ראיות לפי סעיף 167, רשאים בעלי הדין, ברשות בית המשפט, להביא ראיות לסתור אותן.

169. סיכומים לענין האשמה (152)

בתום הבאת הראיות, או משנתקבלה הודיה בעובדות ולא הובאו ראיות, רשאים התובע ואחריו הנאשם להשמיע את סיכומיהם לענין האשמה.

170. נאשם שאינו מסוגל לעמוד בדין (152א) - (ג)

(א) קבע בית המשפט, לפי סעיף 6(א) לחוק לטיפול בחולי נפש, התשט"ו - 1955, או לפי סעיף 19ב(1) לחוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט - 1969, שנאשם אינו מסוגל לעמוד בדין, יפסיק את ההליכים נגדו; אולם אם ביקש הסניגור לברר את אשמתו של הנאשם, יברר בית המשפט את האשמה, ורשאי הוא לעשות כן אף מיזמתו מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ב) מצא בית המשפט בתום בירור האשמה, כי לא הוכח שהנאשם ביצע את העבירה, או מצא שהנאשם אינו אשם - שלא מחמת היותו חולה נפש לאו-בר-עונשין - יזכה את הנאשם; לא מצא בית המשפט לזכות את הנאשם, יפסיק את ההליכים נגדו, ורשאי הוא להפסיק גם לפני תום בירור האשמה.

(ג) החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (ב) ניתנת לערעור.

171. נאשם ששב להיות מסוגל לעמוד בדין (152א) - (ד)

הועמד נאשם לדין לפי סעיף 17(ב) לחוק לטיפול בחולי נפש, התשט"ו - 1955, רשאי בית המשפט לקבל עדות שניתנה בבירור לפי סעיף 170 בלי לשמוע אותה שנית, אולם בעל דין רשאי לחקור עד חקירה נגדית או חקירה נגדית נוספת והנאשם רשאי לדרוש שעדיו יישמעו שנית; לא ניתן הדבר להיעשות, יביא בית המשפט עובדה זו בחשבון בשקלו את העדות.

סימן ו': סדר חקירת עדים

- 172. עדים יעידו זה שלא בפני זה (153)**
עד שטרם העיד - פרט לנאשם - לא יהא נוכח בגביית עדותו של עד אחר, אולם עד ששמע עדותו של עד אחר, אינו נפסל לעדות בשל כך בלבד.
- 173. אזהרת עד (154)**
בית המשפט יזהיר את העד לפני גביית עדותו, וסעיפים 4 ו-5 לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ס - 1980, יחולו.
- 174. חקירת עד בידי בעלי הדין (156)**
עד נחקר תחילה בידי בעל הדין שביקש את שמיעת עדותו; אחריו רשאי בעל הדין שכנגד לחקור את העד חקירה שכנגד, ואחריו רשאי בעל הדין שביקש את שמיעת העד לחזור ולחקרו חקירה חוזרת; בית המשפט רשאי להרשות לבעל הדין להציג לעד שאלה נוספת גם בתום חקירתו כאמור.
- 175. חקירה בידי בית המשפט (157)**
סיימו בעלי הדין את חקירתם, רשאי בית המשפט לחקור את העד; ורשאי הוא לשאול עד שאלה גם במהלך חקירתו בידי בעלי הדין להבהרת ענין שנתעורר בה.
- 176. חקירה נוספת בידי בעלי הדין (158)**
חקר בית המשפט עד, רשאים בעלי הדין לחקור את העד חקירה נוספת להבהרת ענין שנתעורר בחקירתו של בית המשפט.
- 177. עדים במשפט של נאשמים אחדים (159)**
נאשמו כמה נאשמים בכתב אישום אחד ולא הורה בית המשפט, לבקשת בעל דין, על סדר אחר, יהא סדר חקירת העדים כזה:
(1) היה העד עד תביעה - יחקרוהו הנאשמים חקירה שכנגד לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום;
(2) היה העד עד סניגוריה - יחקרוהו חקירה ראשית תחילה הנאשם שביקש שמיעת עדותו ואחר כך יתר הנאשמים לפי הסדר שבו הם רשומים בכתב האישום, ובחקירה חוזרת - בהיפוך הסדר האמור.
- 178. עד תביעה שלא נקרא להעיד (160)**
לא קרא התובע לעד שצויין כעד התביעה בכתב האישום, והנאשם קרא לעד להעיד, רשאי בית המשפט להרשות לנאשם לחקור את העד בחקירה ראשית כאילו היתה חקירה שכנגד ולקבוע סדר חקירתו בידי בעלי הדין האחרים.
- 179. עד עויין (161)**
קבע בית המשפט כי עד שקרא לו בעל דין הוא עד עויין לאותו בעל דין - בין מפני שמסר בבית המשפט עדות הסותרת את עדותו בחקירת המשטרה ובין מטעם אחר - רשאי הוא להרשות לבעל הדין לחקור את העד בחקירה הראשית כאילו היתה חקירה שכנגד ולקבוע סדר חקירתו בידי בעלי הדין האחרים.
- 180. זכות חקירה שנגד במקרים מסויימים (162)**
היה לבית המשפט יסוד להניח כי עדו של אחד הנאשמים יעיד לרעת נאשם אחר, רשאי הוא להרשות לנאשם האחר, אם לא חקר את העד חקירה ראשית, לחקרו חקירה שכנגד לפני התובע.
- 181. עדות מטעם בית המשפט (163)**
נקרא עד להעיד מיזמת בית המשפט לפי סעיף 167 יתן בית המשפט לבעלי הדין הזדמנות לחקרו חקירה שכנגד בסדר שיקבע.
- 181א. מועד למתן עריכת דין (תיקון: תשס"ג¹⁹)**
בתום בירור האשמה יקבע בית המשפט מועד למתן הכרעת דין; המועד יהיה בתוך 30 ימים מיום שמיעת הסיכומים לענין האשמה או מיום הגשתם; נשיא או סגן נשיא של בית המשפט רשאים להאריך את התקופה מטעמים מיוחדים שיירשמו; על הארכה כאמור ידווח נשיא או סגן נשיא של בית המשפט לנשיא בית המשפט העליון.

סימן ז': פסק הדין

- 182. הכרעת הדין (164)**
בתוך בירור האשמה יחליט בית המשפט בהחלטה מנומקת בכתב (להלן - הכרעת הדין) על זיכוי הנאשם או, אם מצא אותו אשם, על הרשעתו; בית המשפט יקרא את הכרעת הדין על נימוקיה בפומבי, יחתום עליה ויסימנה בתאריך הקריאה; בית המשפט רשאי - במקום לקרוא את הכרעת הדין - למסור לנאשם העתק ממנה ולהסביר בפומבי את עיקרי תכנה; זיכה בית המשפט את הנאשם, יודיע דבר הזיכוי בתחילה.

- 183. נימוקים בזיכוי (165)**
על אף האמור בסעיף 182, אם הודיע בית המשפט על זיכוי הנאשם, רשאי הוא -
(1) לפרש נימוקיו מיד או תוך שלושים ימים מיום ההודעה;

(2) לקרוא את הנימוקים בפומבי או, בהסכמת בעלי הדין, להמציאם להם בכתב, תוך שלושים ימים לאחר קריאת פסק הדין.

184. הרשעה בעבירה על פי עובדות שלא נטענו בכתב האישום (166)

בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אף אם עובדות אלה לא נטענו בכתב האישום, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו בשל כך עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.

185. הרשעה בעבירה שאינה בתחום הסמכות (167)

לענין סעיף 184 אין נפקא מינה שהעבירה שנתגלתה אינה בתחום סמכותו העניינית של בית המשפט, אולם אם נתגלתה עבירה שהיא פשע בבית משפט שאינו מוסמך לדון בו, יעביר את הענין לבית משפט מחוזי, והלה ידון בו כאילו הובא לפניו מלכתחילה, ורשאי הוא לדון בו מן השלב שאליו הגיע בית המשפט הקודם.

186. הרשעה בעבירות אחדות (168)

בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בשל כל אחת מן העבירות שאשמתו בהן נתגלתה מן העובדות שהוכחו לפניו, אך לא יענישנו יותר מפעם אחת בשל אותו מעשה.

187. ראיות לקביעת העונש (169) (תיקון: תשמ"ח, תשנ"ה⁷, תש"ס¹²)

(א) הרשיע בית המשפט את הנאשם, יביא התובע לענין העונש ראיות בדבר הרשעותיו הקודמות של הנאשם ובדבר החלטות בית המשפט ובית דין לענין ביצוע עבירה על ידו, אף בלא הרשעה, ורשאי הוא גם להביא ראיות אחרות לענין זה.

(ב) הרשיע בית המשפט נאשם בעבירת מין, רשאי הוא להורות לעובד ציבור, שמינה לענין זה שר העבודה והרווחה, לערוך ולהגיש לו תסקיר על מצבו של הנפגע בעבירה (להלן - הנפגע), ועל הנזק שנגרם לנפגע כתוצאה מן העבירה.

(ג) תסקיר לפי סעיף זה ייערך רק אם עורך התסקיר קיבל את הסכמתו של הנפגע לעריכתו.

(ד) הסכמתם של נפגע שהוא קטין שמלאו לו ארבע עשרה שנים ושל פסול דין המסוגל לתת את הסכמתו, אינן טעונות אישור של אפוטרופס.

(ה) בקטין שטרם מלאו לו ארבע עשרה שנים או בפסול דין שאינו מסוגל לתת את הסכמתו, ההסכמה לעריכת התסקיר תהיה של אפוטרופס; היה האפוטרופוס הנאשם או בן זוגו של הנאשם, או סירב האפוטרופוס לתת את הסכמתו וסבר בית המשפט שהסירוב נבע מטעמים שאינם מטובת הקטין או פסול הדין, רשאי בית המשפט לאשר את עריכת התסקיר.

(ו) שר העבודה והרווחה ימנה לענין סעיף זה, עובד ציבור המיומן לערוך תסקיר כאמור בסעיף קטן (א); בתקופת המינוי לא יערוך עובד הציבור תסקיר לפי סעיפים 37 ו-38 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

(ז) בסעיף זה -

"עבירת מין" - עבירה לפי סימן ה' לפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, למעט עבירה לפי סעיפים 348(ג), 349 ו-352;

"עובד ציבור" - עובד מדינה או עובד רשות מקומית.

188. דרכי הוכחה (170) (תיקון: תשכ"ג, תשמ"ז, תש"ס¹²)

(א) מותר לקבל כראיה לענין סעיף 187, בנוסף לכל דרך אחרת של הוכחה כדין, העתק מהמרשם הפלילי המתנהל בידי המשטרה על החלטות של בית משפט או בית דין הדין בפלילים הנוגעות לנאשם, למעט זיכוי -

(1) כשהדיון מתנהל בפני הנאשם - אם העתק המרשם הפלילי הוגש לבית המשפט והנאשם לא הכחיש את תכנו;

(2) כשהדיון מתנהל שלא בפני הנאשם - אם נתקיימו שני אלה:

(א) לנאשם או לסניגורו ניתנה הזדמנות סבירה לפני מועד הדיון לעיין במרשם הפלילי ולהעתיקו;

(ב) בהזמנה למשפט צוין כי אם לא יתייצב הנאשם למשפט, ניתן יהיה לנהוג כאמור בסעיף זה, וכן צוין בהזמנה כי הנאשם וסניגורו זכאים לעיין במרשם הפלילי ולהעתיקו וצוינו המקום והמועדים לעיון;

על העיון במרשם הפלילי לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סימן ב' לתקנות המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"ו - 1986.

(ב) בעבירות מהמנויות בתוספת הראשונה, מותר לקבל כראיה, בתנאים האמורים בסעיף קטן (א), גם העתק מרשימה המתנהלת במשרדו של השר הממונה על ביצוע החוק הקובע את העבירה.

(ג) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי בתקנות לקבוע שינויים בתוספת הראשונה.

189. דברי הנאשם וראיותיו (171)

סיים התובע הבאת ראיותיו לענין העונש, או שלא הביא ראיות כאלה, רשאי הנאשם לנהוג, לענין העונש, כאמור בסעיף 161 או למסור הודעה בלי להיחקר, וכן רשאי הוא להביא ראיות להקלת העונש.

190. ראיות נוספות לקביעת העונש (172)

לפני מתן גזר הדין רשאי בית המשפט, לאחר שנתן לנאשם הזדמנות להשמיע טענותיו בענין, לצוות על בדיקת הנאשם בידי רופא או מומחה אחר; ורשאי בית המשפט לצוות על חקירות אחרות הנראות לו מועילות לקביעת העונש.

191. גילוי תסקיר ותוצאות בדיקות וחקירות (173)

העתק התסקיר של קצין מבחן שנתקבל לפי סעיפים 37 ו-38 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, ושל תוצאות הבדיקות והחקירות האחרות יימסרו לתובע ולסניגורו של הנאשם, אם יש לו סניגור, ובית המשפט ישמע כל טענה לכתוב בהם; אולם רשאי בית המשפט לצוות שהעתק כאמור יימסר גם לנאשם, ורשאי בית המשפט, על פי הצעה מנומקת של קצין המבחן או על פי יזמתו הוא, לצוות מטעמים מיוחדים שאין לגלות את תכנם, כולו או מקצתו, לבעלי הדין.

191א. גילוי תסקיר לפי סעיף 187(ב) (תיקון: תשנ"ה)⁷

(א) העתק של תסקיר לפי סעיף 187 יימסר לבעלי הדין, ובית המשפט ישמע כל טענה באשר לכתוב בו. בית המשפט רשאי להחליט, מטעמים שבטובת הנפגע, שלא למסור לנאשם את התסקיר או חלק ממנו, ובלבד שהנאשם קיבל תמצית מן המידע העובדתי הכלול בתסקיר, אם לדעת בית המשפט המידע חיוני לניהול ההגנה.

(ב) בית המשפט רשאי לבקש, ממי שערך את התסקיר, הסבר או השלמה לאמור בו; נוכח בית המשפט שיש מחלוקת על עובדות שבתסקיר, רשאי הוא להרשות לבעלי הדין להציג שאלות למי שערך את התסקיר, לשם הבהרת העובדה שבמחלוקת.

(ג) נפגע, שלגביו הוכן תסקיר לפי סעיף 187(ב), לא ייקרא להעיד בקשר אליו.

(ד) המגלה מידע מתסקיר שנערך לפי סעיף 187(ב), או המגלה מידע שהגיע אליו עקב עריכת תסקיר כאמור שלא לצורך ההליך המשפטי שבקשר אליו הוא נמסר, או בניגוד להחלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (א), דינו - מאסר ששה חודשים.

192. סיכומים לענין העונש (174)

נסתיימו ההליכים האמורים בסעיפים 187 עד 191, רשאים התובע ואחריו הסניגור והנאשם להשמיע את טענותיהם לענין העונש.

192א. ביטול הרשעה (תיקון: תשנ"ה)

הרשיע בית המשפט את הנאשם, ולפני מתן גזר הדין ראה שיש מקום לתת לגביו צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, רשאי הוא לבטל את ההרשעה ולצוות כאמור.

193. גזר הדין (175)

בתום הטענות לענין העונש יגזור בית המשפט את דינו של הנאשם; בית המשפט יקרא את גזר הדין בפומבי, יחתום עליו ויסמנו בתאריך קריאתו.

194. שמירת דינים (176)

אין בהוראות סימן זה כדי למעט מהוראות כל דין המתיר שלא להרשיע נאשם אף אם הוכחה אשמתו, או שלא להטיל עליו עונש אף אם הורשע.

195. פסק הדין (177)

הכרעת הדין וגזר הדין מהווים יחד את פסק הדין.

196. הסברה על זכות ערעור (178)

בתום קריאת גזר הדין יסביר בית המשפט לנאשם את זכותו לערער על פסק הדין ויודיע לו על המועד להגשת הערעור.

פרק ו': ערעור

197. פירושים (201)

בפרק זה, לגבי ערעור נוסף, "הערכאה הקודמת" - לרבות הערכאה שעליה היה הערעור הראשון.

198. הגשת ערעור (179) (תיקון: תשמ"ז)

ערעור, בין של הנאשם ובין של התובע, יהיה בהגשת הודעת ערעור מנומקת לבית המשפט שלפניו מערערים (בפרק זה - בית המשפט), אם במישרין ואם באמצעות בית המשפט שעל פסק דינו מוגש הערעור.

199. תקופת ערעור (180)

התקופה להגשת הערעור היא ארבעים וחמישה ימים מיום מתן פסק הדין, ואם ניתנה הכרעת הדין ללא נימוקים - מיום מתן הנימוקים; היתה דרושה רשות לערער, תוגש בקשת הרשות תוך אותה תקופה, והודעת הערעור תוגש תוך שלושים יום מיום מתן הרשות.

200. תקופת ערעור כשפסק הדין ניתן שלא בפני הנאשם (181)

ניתנו פסק הדין, נימוקיו או הרשות לערעור לא בפני הנאשם, יתחילו התקופות האמורות בסעיף 199 לגבי הנאשם, מיום שהומצאו לו.

201. הארכת מועדים (182) (תיקון: תשנ"ה)

בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200.

202. ערעור אוטומטי (183)

פסק דין המטיל עונש מוות יהא נדון בערעור אף אם הנאשם לא ערער עליו.

203. נימוקי ערעור (תיקון: תשמ"ז)

הודעת ערעור תפרט את נימוקיו, ואולם, לא ניתנו בהודעה נימוקים או לא פורטו במידה מספקת, רשאי רשם בית המשפט להורות למערער להגיש נימוקים, או נימוקים מפורטים יותר, במועד שיקבע; לא מילא המערער אחר הוראת הרשם, רשאי בית המשפט, בתחילת הדיון בערעור, לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.

204. תיקון הודעת ערעור ונימוקיו (185)

המערער רשאי בכל שלב של הערעור, ברשות בית המשפט, לתקן את הודעת הערעור או את נימוקיו.

205. דיון לפי בקשת רשות (186)

בית המשפט רשאי לדון בבקשת רשות לערער כאילו היתה הודעת ערעור.

206. חזרה מערעור (187)

מערער רשאי לחזור בו מערעורו, אולם משנסתיימו טענות בעלי הדין לא יחזור בו אלא ברשות בית המשפט.

207. איחוד ערעורים (188)

ערעורים על פסק דין שהגישו יותר מבעל דין אחד, יאוחדו ויידונו כאחד, אולם רשאי בית המשפט לדון בהם בנפרד.

208. דיון בפני בעלי הדין (189) (תיקון: תשמ"ז)

הדיון בערעור יהיה בפני בעלי הדין; אולם אם הוזמן בעל דין ולא התייצב, רשאי בית המשפט לדון בערעור לא בפניו, או אם המערער הוא שלא התייצב - לדחות את הערעור מטעם זה בלבד.

208א. ביטול דחיית הערעור (תיקון: תשמ"ז, תשנ"ה)

(א) נדחה ערעורו של נאשם בשל אי-התייצבותו יבטל בית המשפט את ההחלטה על דחיית הערעור וישמע את הערעור אם נוכח, על פי בקשת המערער, כי היתה סיבה מוצדקת לאי התייצבות המערער או אם ראה שהדבר דרוש כדי למנוע עיוות דין.

(ב) בקשה לפי סעיף זה תוגש תוך חמישה עשר ימים מיום שהחלטת הדחיה הודעה למערער או תוך מועד מאוחר יותר שהסכים לו בית המשפט.

209. טענת פסלות שופט בערעור (189א)

בתחילת שמיעת הערעור ולפני כל טענה אחרת רשאי בעל הדין לבקש ששופט פלוני יפסול עצמו מלישב בדין; הוראות סעיפים 146 עד 148 יחולו, בשינויים המחוייבים, על טענת פסלות לפי סעיף זה.

210. סדר הטענות בערעור (190)

(א) בערעור יטען תחילה המערער ואחריו המשיב, ואחריו רשאי המערער לטעון בתשובה לטענות המשיב.

(ב) באיחוד ערעורים של נאשם ושל תובע יטען תחילה הנאשם, זולת אם הורה בית המשפט על דרך אחרת; באיחוד ערעוריהם של נאשמים אחדים יקבע בית המשפט את סדר הטענות ביניהם.

(ג) יכול בית המשפט להרשות לכל אחד מבעלי הדין להוסיף לטעון או להשיב על טענות בעל דין אחר.

(ד) נתבקש בית המשפט להחליט בענין ענשו של נאשם, רשאים לעולם סניגורו ואחריו הנאשם לטעון אחרונה לפני סיום הדיון.

211. גביית ראיות (191)

בית המשפט רשאי, אם היה סבור כי הדבר דרוש לעשיית צדק, לגבות ראיות או להורות לערכאה הקודמת לגבות ראיות שיורה.

212. שינוי במסקנות (192)

בית המשפט רשאי להסיק מחומר הראיות שהיה לפני הערכאה הקודמת או לפני מסקנות שונות משהסיקה הערכאה הקודמת או לקבוע כי אין בו יסוד למסקנותיה.

213. סמכות בית המשפט שלערעור (193)

בית המשפט רשאי, בפסק דינו, לעשות אחת מאלה:

(1) לקבל את הערעור, כולו או מקצתו, ולשנות את פסק הדין של הערכאה הקודמת או לבטלו וליתן אחר במקומו, או להחזיר את המשפט עם הוראות לערכאה הקודמת;

(2) לדחות את הערעור;

(3) ליתן בקשר לפסק הדין כל החלטה אחרת שהערכאה הקודמת היתה מוסמכת לתתה.

214. ראיות במשפט שהוחזר (194)

הוחזר המשפט לערכאה הקודמת, רשאית היא, בכפוף להוראות בית המשפט שלערעור, להיזקק לראיות שגבתה מלכתחילה בלי לגבותן שנית.

215. דחיית ערעור על אף טענה שנתקבלה (195)

בית המשפט רשאי לדחות ערעור אף אם קיבל טענה שנטענה, אם היה סבור כי לא נגרם עיוות דין.

216. הרשעה בעבירה שונה (196)

בית המשפט רשאי להרשיע נאשם בעבירה שאשמתו בה נתגלתה מן העובדות שהוכחו, אף אם היא שונה מזו שהורשע בה בערכאה הקודמת, ואף אם אותן עובדות לא נטענו בערכאה הקודמת, ובלבד

שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; אולם לא יוטל עליו עונש חמור מזה שאפשר היה להטיל עליו אילו הוכחו העובדות כפי שנטענו בכתב האישום.

217. תנאי להגדלת העונש (197)

בית המשפט לא יגדיל עונש שהוטל על נאשם, אלא אם הוגש ערעור על קולת העונש.

218. קריאת פסק דין בערעור (198) (תיקון: תשמ"ב)

בית המשפט יקרא את פסק הדין על נימוקיו בפומבי, יחתום עליו ויסמן תאריך קריאתו; בית המשפט רשאי, במקום לקרוא את פסק הדין, למסור לנאשם העתק ממנו ולהסביר בפומבי את עיקרי תכנו; זיכה בית המשפט את הנאשם או דחה ערעור על זיכוי, יודיע על כך בתחילת פסק דינו, ורשאי הוא -

(1) לפרש נימוקיו מיד או תוך שלושים ימים מיום קריאתו;

(2) לקרוא את הנימוקים בפומבי או, בהסכמת בעלי הדין, להמציאם להם בכתב, תוך שלושים ימים לאחר קריאת פסק הדין.

219. הסברת זכות הערעור (199)

בתום קריאת פסק דין בערעור שיש עליו ערעור נוסף, יסביר בית המשפט לנאשם את זכותו לערעור הנוסף ויודיע לו על המועדים הקבועים לכך.

220. מתן הוראות אחרות (200)

נוסף על האמור בפרק זה רשאי בית המשפט לתת כל הוראה שהערכאה הקודמת מוסמכת לתתה על פי כל דין, בתיאומים לפי הענין.

פרק ז': סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס

(התשלי"ה (218))

221. קביעת עבירות קנס (201א) (תיקון תשמ"ב, תשמ"ג, תשמ"ד, תשמ"ה, תשמ"ו, תשמ"ז, תשמ"ט, תשי"ן, תשנ"ג, תשנ"ו, תשס"ג)

(א) שר המשפטים רשאי לקבוע שעבירה על הוראה פלונית, שאיננה פשע, היא עבירת קנס, דרך כלל או בתנאים או בסייגים שקבע; היתה העבירה קבועה בחוק, או על פי חוק, ששר אחר ממונה על ביצועו, תהיה קביעת שר המשפטים טעונה הסכמת אותו שר (להלן - **השר הממונה**).

(ב) קבע שר המשפטים שעבירה פלונית היא עבירת קנס, יקבע את שיעור הקנס, ורשאי הוא לקבוע שיעורים שונים לעבירה חוזרת או נוספת שעבר אותו אדם או בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירה, ובלבד ששיעור קנס לא יעלה על השיעור שנקבע לו בחיקוק הקובע את העבירה או על 660 שקלים חדשים לגבי עבירה ראשונה ועל 1,300 שקלים חדשים לגבי עבירה חוזרת או נוספת, לפי הסכום הנמוך יותר.

(ג) הוסמד שר בחוק אחר לקבוע עבירה כעבירת קנס, טעונה קביעתו הסכמת שר המשפטים.

(ד) קביעת עבירה כעבירת קנס טעונה אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

222. ברירת קנס (201ב)

היה לשוטר או למי ששר הפנים או השר הממונה הסמיכו לכך, או לעובד רשות מקומית שראש הרשות המקומית הסמיכו לכך - לפי הענין - יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירת קנס, רשאי הוא למסור לו הזמנה בנוסח שנקבע; בהזמנה יואשם המוזמן באותה עבירה ותיתן לו הברירה לשלם קנס בשיעור שנקבע במקום להישפט על העבירה האמורה.

223. תשלום הקנס (201ג)

(א) מי שנמסרה לו הזמנה כאמור בסעיף 222 רשאי תוך חמישה עשר ימים מיום המסירה לשלם לחשבון הסילוקים הנקוב בה את הקנס הנקוב בה.

(ב) שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף קטן (א), רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את ענשו.

224. אי-תשלום הקנס (201ד)

לא שילם אדם את הקנס כאמור בסעיף 223, רואים את ההזמנה שנמסרה לו כאילו היתה הזמנה למשפט שהוצאה ונמסרה על פי סימן ו' לפרק ד'; הורשע בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהזמנה אלא אם ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

225. כתב אישום בעבירות קנס (201ה) (תיקון: תשמ"ז)

(א) קביעת עבירה כעבירת קנס אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל עבירה כזאת כתב אישום, אם הוא סבור שנסיונות העבירה מחייבות בירור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הזמנה לפי סעיף 222.

(ב) בעבירות לפי פקודת העיריות, לפי פקודת המועצות המקומיות, או לפי אחד החיקוקים המפורטים בתוספת השלישית לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד - 1984, רשאים להורות על הגשת כתב אישום גם ראש הרשות המקומית שמועצת הרשות הסמיכה אותו לכך או עובד אחר של הרשות המקומית שמועצת הרשות הסמיכה אותו לכך, דרך כלל או לעבירות מסוימות.

225א. מועדי המצאה בעבירות קנס (תיקון: תש"ן, תשנ"ו) 4, 10

(א) עברה שנה מיום ביצוע עבירת קנס, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו בענינה הזמנה לפי סעיף 222 או הודעת תשלום קנס לפי סעיף 228(ב); ואולם, בעבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, ובעל הרכב הוכיח כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיפים 69 ב ו- 70 א לפקודה האמורה, ניתן להגיש כתב אישום או להמציא הזמנה למשפט או הודעת תשלום קנס, למי שנהג ברכב אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע הגשת כתב אישום נגד מי שביקש להישפט לפי סעיף 229, אף אם עברו המועדים הקבועים בסעיף קטן (א).

226. אי תחולת חוק הנוער (201)

בהליכים לפי פרק זה לא יחול חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א - 1971, למעט פרק ה' שבו.

227. תחולה (201) (תיקון: תשמ"ז, תשנ"ה)

הסמכות לפי סעיף 221(א) לא תחול לגבי עבירות שחוק אחר מסמיך לקבען כעבירות קנס, אולם שאר הוראות פרק ז' יחולו על עבירות כאלה.

228. ברירת משפט (201חא), (ב), (ז) ו-(ח) (תיקון: תשמ"ז, תש"ן)

(א) עבירת קנס שהיא עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה וכן עבירת קנס אחרת שקבע שר המשפטים בצו באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הן עבירות של ברירת משפט ויחולו עליהן הוראות סעיף זה וסעיפים 229 ו-230.

(ב) היה לשוטר או למי שהוסמך כאמור בסעיף 222, יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה של ברירת משפט, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס; ההודעה תהיה בטופס שנקבע ויפורטו בה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לה.

(ג) היה למי שרשאי למסור הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף קטן (ב) יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות שתובע הודיע כי הן מחייבות בירור המשפט, לא ימסור הודעת תשלום קנס, אלא הזמנה למשפט.

היתה העבירה עבירת תעבורה והיה למי שהוסמך למסור הודעת תשלום קנס יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 29 לפקודת התעבורה, לא ימסור הודעת תשלום קנס אלא הזמנה למשפט.

(ד) קביעת עבירת קנס כעבירה של ברירת משפט, אין בה כדי לגרוע מסמכותו של תובע להגיש בשל אותה עבירה כתב אישום, אם הוא סבור שנסכיבות העבירה מחייבות את בירור המשפט, ובלבד שטרם נמסרה הודעת תשלום קנס לפי סעיף קטן (ב).

229. תשלום הקנס (210חג), (ד) ו-(ה) (תיקון: תש"ן, תשנ"ו, תשס"א) 4, 10, 15

(א) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה, לחשבון שצויין בה, זולת אם פעל באחת מדרכים אלה:

(1) הגיש לתובע, תוך שלושים ימים מיום ההמצאה, בקשה לביטול כאמור בסעיף קטן (ג);

(2) הודיע, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, בדרך שנקבעה בתקנות, שיש ברצונו להישפט על העבירה.

מי שהגיש בקשה לביטול כאמור בפסקה (1) לא יהיה רשאי להודיע על רצונו להישפט כאמור בפסקה (2), אלא תוך שלושים ימים מיום המצאת ההודעה על החלטת התובע בענין הביטול.

(ב) לא שילם אדם את הקנס במועד ולא הודיע שיש ברצונו להישפט על העבירה, תיווסף על הקנס; תוספת פיגור בשיעור האמור בסעיף 67 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977; גביית הקנס תיעשה כאמור בסעיפים 68 ו- 70 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, וסעיף 69 לאותו חוק לא יחול.

(ג) תובע רשאי לבטל הודעת תשלום קנס אם נוכח כי לא נעברה עבירה או כי היא נעברה שלא בידי מי שקיבל את ההודעה, או אם היה סבור שבנסיבות המקרה אין ענין לציבור בהמשך ההליכים; התובע יערוך רישום של הודעת תשלום קנס שביטל וינמק את החלטתו; לענין סעיף קטן זה, "תובע" - כמשמעותו בסעיף 12, אם הוסמך במיוחד לענין זה בידי היועץ המשפטי לממשלה.

(ד) החליט התובע שלא לבטל את הודעת תשלום קנס, ימציא למבקש הודעה על כך ואולם הוראות סעיף קטן (ב) יחולו כאילו לא הוגשה הבקשה לביטול לתובע.

(ה) תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועד האמור בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמןעו ממנו להגיש במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה.

(ו) מי שלא הודיע כאמור בסעיף קטן (א) שברצונו להישפט ולא שילם במועד את הקנס, רשאי תובע לפטור אותו, על פי בקשתו, מתשלום תוספת הפיגור כאמור בסעיף קטן (ב), כולה או מקצתה, אם נוכח התובע שהעילה לאי-התשלום במועד היא אחת מאלה:

(1) (בוטלה);

(2) נבצר מהמבקש לשלם את הקנס במועד בשל סיבה שאינה תלויה בו;

(3) הסיבה לחיוב בתוספת הפיגור יסודה בתקלה של רשויות המדינה.

(ז) בקשה לפי סעיף קטן (ו), תהיה בכתב, ותהיה נתמכת בתצהיר המאמת את העובדות המפורטות בה. התובע רשאי להחליט בבקשה על יסוד התצהיר בלבד או במעמד המבקש בלבד והחלטתו אינה ניתנת לערעור.

(ח) שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטל את הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג).

(ח1) בוטלה הודעת תשלום קנס לאחר שהקנס שולם, יוחזר סכום הקנס ששולם.
(ח2) לא שילם אדם את הקנס, חלפו המועדים להגשת בקשה לביטול הודעת תשלום קנס או להודעה על בקשה להישפט לפי סעיף קטן (א), ולא הוגשו בקשות כאמור או הוגשה בזמן בקשה לביטול הודעת תשלום קנס ונדחתה, יראו אותו, בתום המועדים הקבועים בסעיף קטן (א) להגשת בקשות אלה, כאילו הורשע בבית המשפט ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס.
(ט) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי להתקין תקנות לביצוע סעיף זה.

230. הזמנה למשפט (201ח(ו)) (תיקון : תשמ"ז, תש"ן)

הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, מנימוקים שיירשמו, לקיים את המשפט גם אם ההודעה האמורה ניתנה באיחור. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו.

פרק ח': הוראות שונות

231. עיכוב הליכים (202) (תיקון : תשס"א16)

(א) בכל עת שלאחר הגשת כתב אישום ולפני הכרעת הדין, רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה מנומקת בכתב לבית המשפט, לעכב את הליכי המשפט; הוגשה הודעה כאמור יפסיק בית המשפט את ההליכים באותו משפט.

(ב)18 היועץ המשפטי לממשלה רשאי לאצול למשנהו או לפרקליט מפרקליטות המדינה שמונה למנהל התחום לעיכובי הליכים בפרקליטות המדינה (להלן - מנהל תחום לעיכובי הליכים) - דרך כלל, לסוגי עניינים או לענין מסויים - את סמכותו לעכב הליכי המשפט כאמור בסעיף קטן (א), ובלבד שלא יאצול את סמכותו כאמור למנהל התחום לעיכובי הליכים, אלא באישום בעבירת עוון המוגש על ידי תובע כאמור בסעיף 12(א)2.

לחוק הבזק, התשמ"ב - 1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ג לחוק התכנון והבניה.

232. חיזוש הליכים (203)

עוכבו הליכים לפי סעיף 231 רשאי היועץ המשפטי לממשלה, בהודעה בכתב לבית המשפט, לחדשם כל עוד לא עברו מיום עיכובם, בפשע - חמש שנים, ובעוון - שנה; הוגשה הודעה כאמור, יחדש בית המשפט את ההליכים, ורשאי הוא להמשיך בהם מן השלב שאליו הגיע לפני ההפסקה; עוכבו ההליכים בשניה לא יחודשו עוד.

233. המשך משפט בפני שופט אחר (204)

כל עוד לא הוחל בגביית ראיות רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו; הוחל בגביית ראיות ונבצר משופט מסיבה כלשהי לסיים את המשפט, רשאי שופט אחר להמשיך במשפט מן השלב שאליו הגיע קודמו, ורשאי הוא, לאחר שנתן הזדמנות לבעלי הדין להשמיע טענותיהם לענין, לנהוג בראיות שגבה קודמו כאילו גבה אותן בעצמו או לחזור ולגבותן, כולן או מקצתן.

234. שינוי בהרכב חבר השופטים (205)

הוראות סעיף 233 יחולו, בשינויים המחוייבים, גם כשהורכב בית המשפט משלושה שופטים או יותר.

235. סמכות שופט ואב בית דין (206)

מקום שבית המשפט דן בשלושה שופטים או יותר, כל סמכות הנתונה לפי חוק זה לבית המשפט - לרבות סמכות לעשות פעולה שבית המשפט נדרש לעשותה - תהיה, כל עוד לא הורכב בית המשפט, בידי כל שופט של אותו בית משפט, ומשהורכב, בשעה שבית המשפט אינו יושב בדין, בידי אב בית הדין; פעולה לפי סעיפים 15, 83, 105(א), 135, 140, 143, 145, 196 ו- 219 תיעשה בידי אב בית הדין גם כשבית המשפט יושב בדין.

236. מות הנאשם (207)

נפטר אדם ייפסק כל הליך פלילי נגדו.

237. המצאת מסמכים (209)

(א) מסמך שיש להמציאו לאדם לפי חוק זה, המצאתו תהיה באחת מאלה:

(1) במסירה לידו; ובאין למצאו במקום מגוריו או במקום עסקו - לידי בן משפחתו הגר עמו ונראה שמלאו לו שמונה עשרה שנים, ובתאגיד ובחבר בני-אדם - במסירה במשרדו הרשום או לידי אדם המורשה כדין לייצגו;

- (2) במשלוח מכתב רשום לפי מענו של האדם, התאגיד או חבר בני האדם, עם אישור מסירה; בית המשפט רשאי לראות את התאריך שבאישור המסירה כתאריך ההמצאה.
- (ב) מסירת המסמך לידי סניגור הנאשם, או מסירתו במשרד הסניגור לידי פקידו, וכן משלוח מכתב רשום עם אישור מסירה לפי מען משרדו, כמוה כהמצאה לנאשם, זולת אם הודיע הסניגור לבית המשפט, תוך חמישה ימים, כי אין ביכולתו להביא את המסמך לידיעת הנאשם.
- (ג) נוכח בית המשפט כי המצאה לפי סעיף זה לא בוצעה עקב סירוב לקבל את המסמך או המכתב, או לחתום על אישור המסירה, רשאי בית המשפט לראות את המסמך כאילו הומצא כדין.
- (ד) נוכח בית המשפט שאי אפשר להמציא את המסמך כאמור בסעיפים קטנים (א) או (ב), רשאי הוא להורות על המצאתו באחת הדרכים האלה:
- (1) בהדבקת עותק שלו במקום הנראה לעין בבנין בית המשפט, וכן בבית שבו, כידוע, גר או עסק הנמען לאחרונה;
- (2) בפרסום מודעה ברשומות או בעתון יומי;
- (3) בכל דרך אחרת שתראה לו.

238. פגמים שאינם פוגמים בדין (211)

ליקוי טכני בעריכתו של מסמך הנערך לפי חוק זה, אין בו כדי לפגום בתקפם של ההליכים על פיו, אולם אם נראה לבית המשפט כי יש בדבר חשש לעיוות דינו של הנאשם, רשאי הוא לדחות את הדיון למועד אחר או להורות הוראה אחרת כדי להסיר את החשש.

239. סדרי הזמנה בעבירות קלות (213) (תיקון: תשמ"ב, תשמ"ז)

בעבירות לפי פקודת התעבורה או התקנות לפיה, פקודת העיריות ופקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל - 1970, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס, או לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, קבע לכך, רשאי שר המשפטים לקבוע בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים אף בסטייה מהוראות חוק זה.

239א. מסירת הודעה בעבירות תעבורה (תיקון: תשנ"ה)⁹

עברה שנה מיום שבוצעה עבירה לפי פקודת התעבורה או לפי התקנות לפיה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל - 1970, שלא גרמה לתאונת דרכים שבה נפגע אדם או ניזוק רכוש, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בעניינה הזמנה למשפט לפי תקנה 38 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד - 1974, אלא אם כן, תוך אותה תקופה, הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה, או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה; אולם, אם הוכיח בעל הרכב החשוד בעבירה כי לא חלה עליו אחריות לעבירה לפי סעיף 227 לפקודת התעבורה, ניתן להגיש כתב אישום ולהמציא הזמנה למשפט למי שנהג ברכב, אם לא עברו שנתיים מיום ביצוע העבירה.

240. סדרי דין מיוחדים בעבירות קלות (תיקון: תשנ"ה, תש"ס) (הקטע בסוגריים יחול מיום 1.9.2003 עד 25.9.2000)

(א) בעבירות לפי פקודת התעבורה, או לפי פקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש), התש"ל - 1970, שלא גרמו לתאונת דרכים שבה נחבל אדם חבלה של ממש, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס או בעבירות לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת קבע, יחולו סדרי דין אלה:

(1) על נאשם לפי סעיף זה לא יחולו הוראות סעיף 123, אולם אין בכך כדי למנוע ממנו להודיע לבית המשפט בכתב מה הן טענותיו לענין העונש;

(2) נאשם שהוזמן ולא התייצב בבית המשפט בתחילת המשפט או בהמשכו, יראוהו כמודה בכל העובדות שנטענו בכתב האישום, זולת אם התייצב סניגור מטעמו;

(3) בית המשפט רשאי לדון נאשם לפי הוראות פסקה (2), שלא בפניו, אם הוא סבור שלא יהיה בשפיטתו על דרך זו משום עיוות דין לנאשם ובלבד שלא יטיל עליו עונש מאסר. (אין בהוראות פסקה זו כדי למנוע מבית המשפט להטיל מאסר במקום קנס ובלבד שבהזמנה למשפט צוין כי ניתן להטיל מאסר כאמור אם הנאשם לא יתייצב; צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שניתן שלא בנוכחות הנידון או סניגורו יבוצע בהתאם להוראות סעיף 129א(ג).

(ב) על פסק דין מרשיע שניתן לפי סעיף קטן (א), יחולו הוראות סעיף 130(ח) ו-(ט).

241. חוקרים ותובעים לפי חיקוק אחר (215)

(א) הוראות חוק זה אינן גורעות מסמכותו של אדם המוסמך על-פי חיקוק אחר לחקור בעבירה או לנהל את התביעה.

(ב) חוקר כאמור יעביר את חומר החקירה לפרקליט המחוז; אולם אם נקבע בחיקוק אדם אחר המוסמך לנהל את התביעה באותה עבירה, יעביר את חומר החקירה לאדם כאמור.

242. סמכות פרקליט מחוז (תיקון: תשמ"ז)

כל סמכות הנתונה לפי חוק זה לפרקליט מחוז, רשאי להשתמש בה פרקליט המדינה או משנהו וכן רשאי פרקליט המדינה, באישור היועץ המשפטי לממשלה, להעניק סמכות כאמור לפרקליט אחר מפרקליטות המדינה.

243. שמירת דינים (216)

הוראות חוק זה אינן גורעות מהוראות חוק בתי-המשפט, התשי"ז - 1957, זולת אם נאמר כן במפורש.

244. ביצוע ותקנות (227)

(א) שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
(ב) שר המשפטים, בהתייעצות עם שר הפנים, רשאי לקבוע כללים לתיאום פעולות פרקליטות המדינה והמשטרה.

245. תחילה (תיקון : תשמ"ב)

תחילתו של נוסח זה ביום י' בתמוז התשמ"ב (1 ביולי 1982), אולם תחילתם של סעיפים 228 עד 230 ביום ט"ז בטבת התשמ"ג (1 בינואר 1983)

תוספת ראשונה א' (תיקון : תשס"א¹⁶) (סעיף 60(ג)(1))

- (1) החזקת אגרוף או סכין שלא כדין לפי סעיף 186 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (בתוספת זו - החוק);
- (2) עדויות סותרות לפי סעיף 240 לחוק;
- (3) השמדת ראיה לפי סעיף 242 לחוק;
- (4) מסירת ידיעה כוזבת על עבירת פשע לפי סעיף 243 לחוק;
- (5) בריחה ממשמורת בשל עבירת פשע לפי סעיף 257(1) לחוק;
- (6) חבלת גוף חמורה לפי סעיף 333 לחוק;
- (7) מעשה מגונה לפי סעיף 348(א) לחוק;
- (8) תקיפה לפי סעיף 381(ב) לחוק;
- (9) גניבה בידי עובד לפי סעיף 391 לחוק;
- (10) גניבה בידי מורשה לפי סעיף 393 לחוק, כששווי הגניבה אינו עולה על 10,000 שקלים חדשים;
- (11) גניבת בקר ומקנה לפי סעיף 393א לחוק;
- (12) עבירות כניסה, התפרצות וקבלת רכוש שהושג בפשע לפי סעיפים 406, 407 ו-411 לחוק;
- (13) נסיבות מחשידות בכוונת פריצה לפי סעיף 410 לחוק;
- (14) עבירות בקשר לרכב לפי סעיפים 413 עד 413א לחוק;
- (15) הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 סיפה לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו - 1986;
- (16) עבירות המפורטות בצו לפי סעיף 3(ב) לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א - 1971, שדין אינו עולה על 10 שנות מאסר;
- (17) עבירות לפי סימנים א' וב' לפרק ג' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג - 1973, לגבי כמות סם שקבע שר המשפטים בצו לפי פרט זה.

תוספת שניה (תיקון : תשמ"ג, תשנ"א, תשנ"ג⁶, תשנ"ד, תשנ"ה, תשנ"ז, תש"ס, תשס"א¹⁶, תשס"ב, תשס"ג) (סעיף 68)

- (1) עבירות לפי סעיפים 189, 190, 192, 194, 196, 223, 334, 336 רישה, 379, 380, 447 זולת אם נעברה העבירה כשהעבריין נושא נשק חם או קר, 452, 494 ו-496 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 ולמעט עבירות כאמור, שנעברו כלפי בן משפחה; לענין זה, "בן משפחה" - כהגדרתו בחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991.
- (2) עבירות לפי חוק למניעת מפגעים, התשכ"א - 1961, בסייגים האמורים בסעיף 11 לחוק האמור;
- (3) עבירות לפי סעיף 10(ג) ו-(ד) לפקודת זכות יוצרים;
- (4) עבירות לפי סעיף 3 לפקודת סימני סחורות;
- (5) עבירה לפי סעיף 23(1) לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981, מחמת הפרה של סעיפים 17 או 18 לחוק האמור או של צו שניתן לפי סעיף 17 האמור;
- (6) עבירות לפי סעיף 60 לפקודת סימני מסחר (נוסח חדש), התשל"ב - 1972;
- (7) עבירות בשל העברת חזקה, סיוע לקבל חזקה וקבלת חזקה, לפי סעיף 108 לחוק הגנת הדייר (נוסח משולב), התשל"ב - 1972;
- (8) עבירות לפי חוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב), התשכ"ט - 1969;
- (9) עבירות לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה - 1965;
- (10) עבירות לפי חוק הבחירות לגופים ציבוריים, התשי"ד - 1954;
- (11) עבירות לפי פקודת הידיעות הטלגרפיות לעתונות;
- (12) עבירות לפי חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א - 1981;
- (13) עבירות לפי חוק שמירת הנקיון, התשמ"ד - 1984, בסייגים האמורים בסעיף 21א לחוק האמור;

- (14)³ עבירה לפי סעיף 2 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות ובשתיים, התשמ"ח - 1988 בסייגים האמורים בסעיף 8 לחוק האמור.
- (15) עבירה לפי סימן א1 לחוק המים, התשי"ט - 1959.
- (16) עבירה לפי חוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג - 1993, שנעברה ברשות היחיד של הקובל.
- (17) חוק צער בעלי חיים, התשנ"ד - 1993, בסייגים האמורים בסעיף 15 לחוק האמור.
- (18) חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג - 1993, בסייגים האמורים בסעיף 15 לחוק האמור.
- (19) עבירה לפי סעיף 204 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965, בנוגע להתקנת צלחת קליטה כמשמעותה בפרק ב'2 סימן ב' לחוק הבזק, התשמ"ב - 1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ב.
- (20) עבירה לפי חוק הגבלת הפרסומת למוצרי טבק לעישון, התשמ"ג - 1983, בסייגים האמורים בסעיף 11א.
- (20)¹⁷ עבירה לפי סעיף 204 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965, בנוגע למיתקן גישה אלחוטית כמשמעותו בפרק ו' סימן ה' לחוק הבזק, התשמ"ב - 1982, ובסייגים האמורים בסעיף 266ג לחוק התכנון והבניה.

לוח השוואה

הסעיף הקודם	הסעיף החדש
1	2
2	5
3	6(א),(ב),(ד)
4	6(ג)
5	7
6	8
7	9(א),(ג)
8	10
9	11
10	12
11	13
12	14
13	15
14	16
15	17(א)
16	17(ב)
17	18
18	19
19	20
20	21
21	22
22	23
23	24
24	25
25	26
26	27
27	28
27א	29
28	30
29	31
29א	32
30	33
31	34
31א	35
32	36
הסעיף	הסעיף

הקודם	החדש
33	37
34	38
35	39
א35	40
36	41
37	42
38	43
39	44
40	45
41	46
42	47
43	48
44	49
45	50
46	51
47	52
48	53
49	54
א49	55
50	56
51	57
52	58
53	59
54	60
55	61
56	62
57	63
58	64
59	65

הקודם	הסעיף החדש
66	72
א66	73
67	74
68	75
69	76
70	77
71	78
72	79
73	80
74	81
א74	82
ב74	83
ג74	84
75	85
76	86

87	77
88	78
89	79
90	80
91	81
92	82
93	83
94	84
95	85
96	86
97	87
98	88
99	89
100	90
101	91
102	92
103	93
104	94
(א)106	95
(ב)106	96
107	97

הסעיף החדש	הסעיף הקודם
-----------------------	------------------------

108	98
109	99
110	100
111	101
112	102
113	103
114	104
115	105
117	106
118	107
119	108
120	109
121	110
122	111
116	112
123	113
124	114
125	115
126	116
127	117
128	118
129	119
130	(א)119
131	120
132	א120
133	121
134	122
135	123
136	124
137	125
138	126
139	127
140	128

141	129
142	130

הסעיף החדש	הסעיף הקודם
-----------------------	------------------------

143	131
144	א131
145	132
146	א132
147	ב132
148	ג132
149	133
150	134
151	135
152	136
153	137
154	138
155	139
156	140
157	141
158	142
159	143
160	144
161	145
162	א145
163	146
164	147
165	148
166	149
167	150
168	151
169	152
170	א152-(א)-(ג)
171	א152(ד)
172	153
173	154
-	155
174	156
175	157
176	158
177	159

הסעיף החדש	הסעיף הקודם
-----------------------	------------------------

178	160
179	161
180	162
181	163
182	164
183	165
184	166
185	167
186	168
187	169
188	170
189	171

190	172
191	173
192	174
193	175
194	176
195	177
196	178
198	179
199	180
200	181
201	182
202	183
203	184

הסעיף החדש	הסעיף הקודם
-----------------------	------------------------

204	185
205	186
206	187
207	188
208	189
209	א189
210	190
211	191
212	192
213	193
214	194
215	195
216	196
217	197
218	198
219	199
220	200
197	201
221	א201
222	ב201
223	ג201
224	ד201
225	ה201
226	ו201
227	ז201

הסעיף החדש	הסעיף הקודם
-----------------------	------------------------

	ח201, (א), (ב),
228	ז) ו-ח) (ז)
	ח201, (ג), (ד)
229	ו-ה) (ה)
230	ח201 (ו)
231	202
232	203
233	204
234	205
235	206
236	207
4	208

237	209
3	210
238	211
239	213
240	214
241	215
243	216
-	217
1	218
-	219-226
244	227
-	228

- 1 א. ס"ח תשמ"ב, 43, 96, 170, 176, 195; תשמ"ג, 130, 145; תשמ"ה, 14, 138, 140; תשמ"ז, 112; תשמ"ח, 66, 121, 184; תש"ן, 110; תשנ"א, 140, 182; תשנ"ב, 70; תשנ"ג, 118; תשנ"ד, 49, 59; תשנ"ה, 152, 164, 198, 374; תשנ"ו, 12, 240, 350; תשנ"ז, 125, 149; תש"ס, 213, 220, 242; תשס"א, 187, 224, 389, 448, 452, 499, 561; תשס"ב, 15, 173, 445, 448; תשס"ג, 2, 5, 395, 534, 536. ק"ת תשמ"ג, 1503; תשמ"ד, 948, 2065; תשמ"ה, 999; תשמ"ו, 299; תשמ"ז, 358; תשמ"ט, 1234; תשנ"ג, 486; תשנ"ו, 994; תשס"ב, 138, 668; תשס"ג, 123.
- ב. 1. בהודעה שפורסמה בס"ח תשמ"ב, 41 נקבע:
- (א) הנוסח המשולב בא במקום חוק סדר הדין הפלילי, התשכ"ה-1965 (להלן - החוק המוחלף) ובמקום חוק ביטול התיישנות בפשעים נגד האנושות, התשכ"ו-1966.
- (ב) תחילת הנוסח המשולב ביום 1.7.1982.
- 2 המספרים המופיעים בסוגריים ליד כותרת השוליים של כל סעיף, מציינים את מספר הסעיף של החוק המוחלף.
- 3 סעיף 15 לחוק מניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988 - קובע תחילת פריט 14 לתוספת השניה ביום 1.1.90.
- 4 סעיף 7 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 11), תש"ן-1990 (ס"ח תש"ן, 112) קובע:
- (א) הוראות סעיף 225א לחוק סדר הדין הפלילי יחולו גם על עבירות קנס שנעברו לפני תחילתו של חוק זה, אולם תקופת ההתיישנות עליהן תהיה שנתיים מיום ביצוע העבירה.
- (ב) תוספת הפיגור כאמור בסעיף 229(ב) לחוק סדר הדין הפלילי וסעיף 67(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כנוסחם בחוק זה, תיווסף מיום תחילתו של חוק זה גם על קנס בשל עבירה שנעברה לפני יום תחילתו של חוק זה.
- (ג) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס תוך שנה לפני תחילתו של חוק זה ועד יום תחילתו לא ביקש להישפט ולא שילם את הקנס, רשאי להגיש לתובע בקשה לביטול הודעת תשלום קנס תוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.
- (ד) מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס תוך שלוש שנים לפני תחילתו של חוק זה ועד יום תחילתו לא ביקש להישפט ולא שילם את הקנס, תחושב לו מחדש תוספת הפיגור על הקנס, לפי האמור בסעיף 229(ב) לחוק סדר הדין הפלילי וסעיף 67(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977, כנוסחם בחוק זה, ובלבד שישלם את חובו תוך ארבעה חדשים מיום תחילתו של חוק זה; התשלום ייעשה בדרך שתיקבע בתקנות.
- 5 סעיף 15 לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א-1991 (ס"ח תשנ"א, 138) קובע תחילתו של חוק זה תשעים ימים מיום פרסומו. החוק פרסם ביום 28.3.1991.
- 6 סעיף 19 לחוק איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993 (ס"ח תשנ"ג, 118) קובע תחילתו של פריט 16 בתוספת השניה ביום 11.12.93.
- 7 סעיפים 4 ו-5 (ה) לחוק לתיקון סדרי הדין (חקירת עדים) (תיקון מס' 2), התשנ"ה-1995 (ס"ח תשנ"ה, 153) קובעים (להלן - החוק המתקן) קובעים לגבי סעיפים 187 ו-191א "4. שמירת דינים
- הוראות חוק זה באות להוסיף על הוראות כל דין בדבר גביית עדות בשל עבירת מין.
5. תחילה והוראות מעבר
- (ה) תחילתו של סעיף 3 (שבו תוקנו סעיפים 187 ו-191) ביום כ"ב בטבת התשנ"ז (1 בינואר 1997). שר המשפטים, לאחר התייעצות עם שר העבודה והרווחה, רשאי לקבוע בצו מועד תחילה מוקדם מכך."
- 8 סעיף 26 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 19), התשנ"ה-1995 (ס"ח תשנ"ה, 168) קובע:
- "26. הוראת שעה
- סעיף 55(א) החדש יעמוד בתוקפו שנתיים מיום תחילתו של חוק זה, ובתום תקופה זו יהיה נוסחו של סעיף 55(א) לחוק העיקרי כפי שהיה ערב תחילתו של חוק זה." (החוק פרסם ביום 31.3.95).

9 סעיף 3 לחוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 36), התשנ"ה-1995 (ס"ח תשנ"ה, 198) קובע תחילתו של סעיף 239א לחוק העיקרי תשעים ימים מיום פרסומו (החוק פורסם ב- 11.4.1995).

10 סעיפים 3 ו-4 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 23), התשנ"ו-1996 (ס"ח תשנ"ו, 241) קובעים: "3. הוראת מעבר

הוראות סעיפים 229(ה), (ח) ו-(חא) לחוק העיקרי כנוסחם בחוק זה יחולו גם על בקשות שהוגשו לפני תחילתו של חוק זה ובלבד שהתובע טרם נתן החלטה בהן.

4. תחילה

תחילתו של סעיף 229א לחוק העיקרי כנוסחו בחוק זה, שלושה חודשים מיום פרסום חוק זה. (החוק פורסם בתאריך 21.3.1996).

11 פורסמה הסמכה (י"פ תשנ"ט, 1627; תש"ס, 4330) לפי סעיף 229ג לחוק.

12 סעיף 3 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 26 והוראת שעה), התש"ס-2000 (ס"ח תש"ס, 213; תשס"ג, 534) קובע: פרק ב': מאסר במקום קנס - הוראת שעה

3. הוראת שעה

על אף הוראות סעיפים 129, 130ג ו-240א(3) לחוק העיקרי, וסעיף 71 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה ועד יום כ"ז באב התשס"ה (1 בספטמבר 2005), יחולו הוראות אלה:

1 - 5. (תיקוני הסעיפים שולבו בסעיפים 129, 130א, 129, 240ג ובחוק העונשין, סעיף ד1).

13 סעיף 2 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 28), התש"ס-2000 (ס"ח תש"ס, 242; תשס"א, 452; תשס"ב, 173, 445; תשס"ג, 395) קובע:

(א) תחילתם של סעיפים קטנים (א), (ג), (ז) ו-(ט) של סעיף 60 המובא בסעיף 1, ביום כ"ז בטבת התשס"ג (1 בינואר 2003).

(ב) תחילתם של סעיפים קטנים (ב), (ד) עד (ו) ו-(ח) של סעיף 60 המובא בסעיף 1, ביום כ' בטבת התשס"ה (1 בינואר 2005).

14 סעיף 29ד לחוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001 (ס"ח תשס"א, 188) קובע תחילת סעיף 65א לחוק תשעה חודשים מיום תחילתו של חוק זה. (החוק פורסם ביום 21.3.2001).

15 (א) סעיפים 3 ו-5 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 32), התשס"א-2001 (ס"ח תשס"א, 448; תשס"ב, 138; ק"ת תשס"ב, 668) קובעים:

3. תחולה

סעיף 229ב ו-(ו) לחוק העיקרי וסעיף 67 לחוק העונשין, כנוסחם בחוק זה, יחולו גם על קנס שהוטל לפני תחילתו של חוק זה וטרם שולם, ואולם לא יהיה בכך כדי לפגוע בכפל הקנס ובתוספות פיגור שבהם התחייב אדם לפני תחילתו של חוק זה.

5. הוראת מעבר

(א) (1) על אף הוראות סעיף 3, מי שהוטל עליו קנס על ידי בית משפט או על ידי מסירת הודעת תשלום קנס לפני תחילתו של חוק זה, ועד יום תחילתו של חוק זה לא שילמו ועבר המועד לתשלום, תחושב לו מחדש תוספת הפיגור על הקנס, לפי הוראות סעיף 229ב לחוק העיקרי וסעיף 67ב לחוק העונשין, כנוסחן בחוק זה, ובלבד שישלם את החוב במלואו עד יום 9.5.2002 (להלן - תקופת התשלום החדשה);

(2) מיום תחילתו של חוק זה ועד תום תקופת התשלום החדשה, לא תיווסף על קנס כאמור בפסקה (1) תוספת פיגור;

(3) שר המשפטים רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט, להאריך בצו את תקופת התשלום החדשה.

(ב) שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט, יקבע הוראות לענין גביית חוב לפי סעיף קטן (א), לרבות הוראות בדבר פעולות שיינקטו על ידי רשויות המוסמכות לגבות חוב, ובכלל זה המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות כמשמעותו בחוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995, לצורך גביית חוב כאמור.

(ב) סעיפים 1 ו-2 לצו סדר הדין הפלילי (דחיית מועד תשלום קנסות לאנשי מילואים), התשס"ב-2002 (ק"ת תשס"ב, 668) קובע:

1. הארכת תקופת תשלום

תקופת התשלום החדשה כאמור בסעיף 5א(1) לחוק, לגבי חייבים או בני זוגם ששירתו בשירות מילואים במהלך חודש אפריל 2002, מוארכת בזה עד יום ו' בתמוז התשס"ב (16 ביוני 2002).

2. תחילה

תחילתו של צו זה ביום י"ט באייר התשס"ב (1 במאי 2002)."

16 סעיף 12 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 33) (הוראת שעה), התשס"א-2001 (ס"ח תשס"א, 502) קובע כי תיקון סעיפים 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

בתוקפם שלוש שנים. (החוק פורסם ביום 7.8.2001).

17 במקור מופיע המספר (20) כנראה מתוך טעות.

18 פורסמה הודעה (י"פ תשס"ב, 46; תשס"ג, 70) על אצילת סמכויות לפי סעיף 231(א) לחוק.

19 סעיפים 2 ו-3 לחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 37), התשס"ג-2002 (ס"ח תשס"ג, 2) קובע לגבי הוספת סעיף 181א:

"2. הוראת מעבר

בתקופה של שנתיים מיום פרסומו של חוק זה, יהיה המועד למתן הכרעת הדין כאמור בסעיף 181א לחוק העיקרי, כנוסחו בחוק זה, בתוך 60 ימים ולא בתוך 30 ימים מיום שמיעת הסיכומים לענין האשמה או מיום הגשתם.

3. תחולה

הוראת סעיף 2 תחול גם על תיקים שערב פרסומו של חוק זה נשמעו או הוגשו בהם הסיכומים לענין האשמה וטרם קבע בית המשפט מועד למתן הכרעת הדין בהם, ובלבד ש-60 הימים ייספרו מיום פרסומו של חוק זה."
